

POLITYKA BEZPIECZEŃSTWA DZIECI

NIEPOŁOMICKI SPORT SA

PUSZCZA NIEPOŁOMICE

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	3
1. CELE POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA DZIECI	3
2. ZASADY POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA DZIECI.....	5
3. ETAPY ZMIERZAJĄCE DO ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA DZIECI W PIŁCE NOŻNEJ	6
4. OBJAŚNIENIE TERMINÓW	7
II. ORGANIZACJA PROCESU OCHRONY PRAW DZIECI I ZAPOBIEGANIE NARUSZENIOM.....	11
Polityka ochronna	11
OCENA RYZYKA	14
7. ZASADY ZWIĄZANE Z BEZPIECZEŃSTWEM DZIECI PODCZAS AKTYWNOŚCI SPORTOWYCH LUB OBOZÓW PIŁKARSKICH, W TYM Z ZAPEWNIENIEM NOCLEGU	15
8. ZASADY ZWIĄZANE Z BEZPIECZEŃSTWEM DZIECI PODCZAS INNYCH AKTYWNOŚCI	16
9. ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH	17
10. KODEKSY POSTĘPOWANIA	21
11. BEZPIECZNA REKRUTACJA KADR	23
III. PROCEDURY I ZASADY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WYSTĄPIENIA NADUŻYĆ	27
12. Formy nadużyć	27
13. ZASADY OGÓLNE WSPÓŁPRACY Z WŁAŚCIWYMI ORGANAMI I INSTYTUCJAMI.....	39
14. ZGŁASZANIE NARUSZEŃ I DZIAŁANIA NASTĘPCZE	41
15. PROCEDURA ZGŁOSZENIA NADUŻYCIA DOKONANEGO PRZEZ DZIECKO LUB DOROSŁEGO WEWNĄTRZ ORGANIZACJI.....	43
16. PROCEDURA ZGŁOSZENIA NADUŻYCIA W ŚRODOWISKU ZEWNĘTRZNYM	46
IV. KOMUNIKACJA I EDUKACJA	49
17. PODNOSZENIE ŚWIADOMOŚCI	49
V. MONITORING I OCENA PROCESU, PROCEDUR I WYTYCZNYCH	51
18. MONITOROWANIE	52

WSTĘP

MKS Puszcza Niepołomice pragnie uczynić piłkę nożną bezpiecznym, pełnym szacunku i radości środowiskiem dla wszystkich dzieci, niezależnie od wieku, płci, orientacji, pochodzenia etnicznego i społecznego, religii, poziomu zdolności i zaangażowania w grę. Uznajemy prawo dzieci do bycia wolnymi od wszelkich form nadużyć: fizycznych, seksualnych, emocjonalnych oraz zaniedbania. Naczelną zasadą Klubu jest działanie dla dobra dziecka. Uznajemy to jako nasz obowiązek dbania o ich ochronę.

1. CELE POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA DZIECI

CEL POLITYKI

Niniejsza Polityka stanowi ramy zapewniające, że dzieci są chronione podczas uprawiania piłki nożnej. PBD będzie wspierana przez kodeksy postępowania, wytyczne i procedury. Dotyczą one wszystkich osób poniżej 18 roku życia, bez jakiegokolwiek dyskryminacji. Uznajemy, że niektóre dzieci mogą być szczególnie narażone na nadużycia i jesteśmy świadomi odpowiedzialności za dbanie o ich integrację, bezpieczeństwo i dobre samopoczucie.

Poprzez swoje polityki, praktyki i procedury, Puszcza kładzie nacisk na środki zapobiegawcze, w celu zmniejszenia ryzyka, oraz odpowiedzialne działania, aby zapewnić, że wszelkie incydenty są rozwiązywane efektywnie.

ZAKRES POLITYKI

Ochrona dzieci to termin zbiorczy obejmujący zarówno:

- działania zapobiegawcze, które mają na celu zminimalizowanie szans na wystąpienie krzywdy dziecka ;
- działania interwencyjne, służące odpowiedniej reakcji na podejrzenie wystąpienia krzywdy dziecka.

W MKS Puszcza szczególny nacisk kładziemy na potrzebę uwzględnienia najlepszego interesu dziecka w każdym działaniu dotyczącym dzieci zaangażowanych w piłkę nożną (np. decyzje, postępowanie, szkolenie, usługi i programy) oraz działania zgodne z międzynarodowymi standardami i ustawodawstwem krajowym, w szczególności gdy podejrzewane przypadki nadużyć mogą nosić znamiona przestępstwa.

Niniejsza Polityka dotyczy następujących osób (nie jest to wyczerpująca lista): trenerów/instruktorów, personelu medycznego, pracowników, administratorów i koordynatorów, wolontariuszy, rodziców/opiekunów, podmiotów współpracujących, agentów, sędziów, organizatorów obozów piłkarskich, personelu pomocniczego, oraz wszelkich innych osób mających styczność z dziećmi w MKS Puszcza. Każda osoba zaangażowana w piłkę nożną jest odpowiedzialna za to, żeby piłka była bezpieczna i pełna radości dla dzieci.

2. ZASADY POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA DZIECI

- 1. Będziemy działać w najlepszym interesie dzieci.** Zapewnienie ochrony dzieciom jest związane ze zwiększaniem ich radości z gry i wyników w piłce nożnej. Każde działanie związane z dzieckiem lub dziećmi w piłce nożnej musi uwzględniać w pierwszej kolejności ich najlepsze interesy.
- 2. Prawa dzieci będą szanowane i promowane w piłce nożnej.** Dziecko to każdy człowiek w wieku poniżej 18 roku życia. Każde dziecko ma prawo do uprawiania piłki nożnej w bezpiecznym, zintegrowanym środowisku, wolnym od wszelkich form nadużycia, molestowania i wykorzystywania. Będziemy stawiać dziecko i jego dobro przed zawodnikiem, sędzią, kibicem i wszelkimi innymi rolami, jakie może mieć w piłce. Uznajemy, że każda forma nadużycia narusza prawa dziecka i nie będzie tolerowana. Dzieci mają prawo uczestniczyć i być wysłuchane, w tym poprzez głos w kształtowaniu Polityki i praktyki ochrony, a także do tego, by ich poglądy i opinie były brane pod uwagę we wszystkich decyzjach i działaniach ich dotyczących.
- 3. Zasady i praktyki zawarte w tym zestawie narzędzi będą stosowane wobec wszystkich dzieci** - bez dyskryminacji ze względu na rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne, narodowe lub społeczne, płeć, niepełnosprawność, język, religię, poglądy polityczne lub jakąkolwiek inną opinię, majątek, urodzenie lub jakikolwiek inny status, orientację seksualną lub z jakiegokolwiek innego powodu.
- 4. Ochrona dzieci jest obowiązkiem każdego z nas,** niezależnie od naszego pochodzenia czy roli jaką pełniemy w piłce nożnej. Oznacza to, że kiedy dzieci są pod naszą opieką, mamy obowiązek je chronić, bez wyjątku. Dzieci również odgrywają w tym procesie istotną rolę, pomagając w ochronie swojej i innych dzieci, chociaż ostateczna odpowiedzialność jest po stronie dorosłych.
- 5. Określenie ról i obowiązków w ramach Polityki Bezpieczeństwa Dzieci.** Wszystkie problemy będą zgłaszane i niezwłocznie rozpatrywane zgodnie z określonymi procedurami, ustawodawstwem krajowym, oraz z uwzględnieniem przede wszystkim najlepszego interesu dziecka.
- 6. Przejrzystość i otwartość jest kluczowa w bezpieczeństwie i ochronie dzieci.** Nadużycia i krzywdy mogą się rozwijać, gdy pracownicy, wolontariusze, partnerzy, dzieci, rodzice i członkowie społeczności nie czują się zdolni do zgłaszania swoich obaw.
- 7. Wszystkie obawy dotyczące bezpieczeństwa i ochrony dzieci powinny być traktowane poważnie.** W razie potrzeby należy podjąć odpowiednie kroki w celu

zabezpieczenia dziecka, włącznie z przekazaniem sprawy do organów ścigania i podmiotów zajmujących się ochroną dzieci.

8. Żadna pojedyncza organizacja nie jest w stanie chronić dzieci samodzielnie.

Konieczna jest współpraca wszystkich uprawnionych organów, organizacji i podmiotów.

3. ETAPY ZMIERZAJĄCE DO ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA DZIECI W PIŁCE NOŻNEJ

1. Jak dzieci są zaangażowane w piłkę nożną i jakie zabezpieczenia już istnieją

Dzieci są zaangażowane w piłkę nożną w wielu formach i rolach – zawodnika, ucznia, kibica, zaangażowanego w działania w trakcie meczów – np. dzieci podające piłki, oraz w innych obszarach. W związku z pełnieniem przez dzieci różnych ról w środowisku piłkarskim, wiele osób dorosłych wchodzi z nimi w interakcję m. in. trenerzy, wychowawcy, pracownicy administracyjni, wolontariusze. W celu wypełnienia ogólnych zasad wynikających z prawa międzynarodowego, krajowego, jak również związkowego, wprowadza się niniejszą Politykę Bezpieczeństwa Dzieci w celu ochrony interesu dzieci i ich bezpieczeństwa w piłce nożnej.

2. Wprowadzenie Polityki Bezpieczeństwa Dzieci

MKS Puszcza Niepołomice wprowadza Politykę Bezpieczeństwa Dzieci i będzie wspierał wszystkie podmioty piłkarskie we wprowadzeniu i stosowaniu procedur i działań chroniących dzieci w ramach piłki nożnej

3. Procedury.

Niniejsza Polityka zawiera rozwiązania i narzędzia mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci, zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim, a personelem Klubu, zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

4. Komunikacja i edukacja.

Polityka, procedury i wytyczne bez upowszechnienia wiedzy o nich i odpowiedniego wdrożenia nie zapewnią bezpieczeństwa dzieciom. Komunikacja i edukacja są kluczowe i niezbędne dla zapewnienia zrozumienia i przestrzegania zasad bezpieczeństwa dla każdego funkcjonującego w środowisku piłki nożnej. MKS Puszcza Niepołomice zobowiązuje się podejmować działania mające na celu rozpowszechnianie wiedzy o bezpieczeństwie dzieci wśród rodziców, trenerów, pracowników klubu jak i samych dzieci.

5. Monitoring, aktualizacja i ocena procesu, procedur oraz wytycznych.

MKS Puszcza Niepołomice co najmniej raz na dwa lata będzie weryfikowała oraz oceniała wdrożenie PBD. Klub zobowiązuje się wprowadzać do PBD wszelkie zmiany wynikające z przepisów prawa jak również z wytycznych PZPN jednocześnie dokonując oceny bezpieczeństwa dzieci w Klubie.

4. OBJAŚNIENIE TERMINÓW / DEFINICJE

Na użytek niniejszej Polityki zastosowanie mają następujące definicje wyrażeń:

„MKS Puszcza”, „MKS” oznacza Miejski Klub Sportowy „Puszcza” Sportowa Spółka Akcyjna

„PBD”, „Polityka” oznacza niniejszą Politykę Bezpieczeństwa Dzieci, przyjętą i podlegającą wdrożeniu oraz stosowaniu w MKS Puszcza.

„dziecko” oznacza każdą osobę w wieku poniżej 18 lat;

„bezpieczeństwo dzieci” oznacza działania podejmowane w celu zapewnienia, że wszystkie dzieci są bezpieczne od krzywdy i nadużyć, gdy są zaangażowane w piłkę nożną. Oznacza to proaktywne robienie wszystkiego, co możliwe w celu zminimalizowania ryzyka i zapobiegania nadużyciom wobec dzieci.

„personel” oznacza pracowników i współpracowników Puszczy;

„trener” oznacza osobę prowadzącą praktyczne lub teoretyczne, zorganizowane, grupowe lub indywidualne zajęcia w zakresie sportu podczas wyjazdu, obozu treningowego lub jakiegokolwiek zorganizowanego wydarzenia sportowego;

„zawodnik” oznacza każdą osobę fizyczną uprawiającą sport w MKS Puszczy;

„opiekun” oznacza każdą osobę dorosłą, która towarzyszy dzieciom podczas każdej aktywności sportowej, w tym podczas treningu, meczu wyjazdowego lub obozu sportowego, która bierze na siebie odpowiedzialność za zapewnienie bezpieczeństwa i realizację celów planowanego wydarzenia;

„nauczyciel” oznacza każdego pracownika pedagogicznego szkoły;

„rodzic” oznacza także opiekuna prawnego dziecka oraz osobę lub podmiot sprawujący pieczę zastępczą nad dzieckiem;

„wolontariusz” oznacza osobę fizyczną, która ochotniczo i bez wynagrodzenia uczestniczy w programie wolontariatu MKS Puszcza;

„**sport**” oznacza wszelkie formy aktywności fizycznej, których celem jest wypracowanie lub poprawienie kondycji fizycznej i psychicznej, rozwój stosunków społecznych lub osiągnięcie wyników sportowych na wszelkich poziomach zaawansowania i umiejętności;

„**dane osobowe**” oznaczają pojedyncze informacje lub zbiory danych o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej. Dziecko można zidentyfikować na podstawie danych takich jak: imię i nazwisko, numer legitymacji członkowskiej, jednego lub kilku szczególnych czynników określających fizyczną, ekonomiczną lub społeczną tożsamość dziecka;

„**ochrona danych osobowych**” oznacza zabezpieczenie tych danych przed ich utratą, wyciekiem lub niepowołanym dostępem przez podmioty, które nimi dysponują, tj. najczęściej trenerów, kluby lub związki piłkarskie. Ochrona polega także na niedopuszczeniu do sytuacji, aby te dane były przetwarzane przez osoby niemające do tego upoważnienia;

„**nadużycie wobec dziecka**” oznacza każde działanie wobec dziecka prowadzące do fizycznej lub emocjonalnej krzywdy, w tym niegodziwego traktowania, przemocy, wykorzystywania, a także każde zaniechanie prowadzące do zaniedbania lub braku reakcji na podstawowe potrzeby dziecka. Działanie lub zaniechanie, które krzywdzi dziecko (innymi słowy, dana osoba może znęcać się nad dzieckiem bezpośrednio, lub może być pośrednio odpowiedzialna za znęcanie się, ponieważ nie zapobiegła skrzywdzeniu dziecka przez inną osobę). Może mieć miejsce osobiście lub online. Chociaż zazwyczaj kojarzy się z dorosłym maltretującym dziecko, dzieci mogą również krzywdzić inne dzieci, zwłaszcza w odniesieniu do znęcania się.

„**ochrona dzieci**” oznacza działania podjęte w odpowiedzi na konkretne sygnały dotyczące dziecka lub dzieci, które mogą doznawać krzywdy lub są wykorzystywane. Ochrona dzieci jest zasadniczą częścią bezpieczeństwa dzieci i wymaga skierowania sprawy do wyspecjalizowanych służb ochrony dzieci, organów ścigania i lokalnych organizacji eksperckich, które są przeszkolone w zakresie doradztwa i ochrony dzieci;

„**stereotyp**” oznacza uproszczoną opinię, myśl o innej osobie jako przedstawicielu grupy społecznej, opartą o wyobrażenie rozpowszechnione społecznie i przekazywane nawzajem;

„**uprzedzenie**” oznacza uczucie wobec osoby jako reprezentanta poszczególnych grupy, niezależnie od tego, jak się ta osoba zachowuje;

„**dyskryminacja**” oznacza zachowanie wobec osoby, oparte o stereotypy i uprzedzenia, jakie wobec niej mamy;

„**przemoc fizyczna**” oznacza celowe fizyczne krzywdzenie dziecka i obejmuje wszelkie zachowania, w których użyta jest siła fizyczna i ma na celu spowodowanie pewnego stopnia bólu lub dyskomfortu, nawet niewielkiego. Obejmuje ono głównie bicie ręką lub narzędziem, ale może też polegać na przykład na uderzaniu, kopaniu, potrząsaniu, rzucaniu, drapaniu, szczypaniu, gryzieniu, przypaleniu lub łamaniu kości. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne;

„**zaniedbanie**” oznacza brak zapewnienia dziecku podstawowych potrzeb dziecka, gdy osoby odpowiedzialne mają środki, wiedzę i dostęp do usług, aby to zrobić. Dotyczy to m.in. jedzenia, ubrania, higieny, nadzoru lub schronienia, co może skutkować poważnym uszczerbkiem na zdrowiu lub rozwoju dziecka. Obejmuje ono również brak ochrony dziecka przed narażeniem na niebezpieczeństwo;

„**mobbing** (lub cyberprzemoc, jeśli jest prowadzona online)” to niechciane, powtarzające się i celowe, agresywne zachowanie, zazwyczaj wśród rówieśników i może wiązać się z rzeczywistą lub postrzeganą nierównowagą sił. Może obejmować działania takie jak groźby, rozpowszechniane plotki lub kłamstwa, atakowanie kogoś fizycznie lub werbalnie oraz celowe wykluczanie kogoś;

„**Rejestr Sprawców Przepięstw na tle seksualnym**” lub „**RSPTS**” obejmuje rejestr publiczny, rejestr z dostępem ograniczonym i rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie do rejestru.

„**przemoc seksualna**” lub „**wykorzystywanie seksualne**” oznacza angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą, np. trenera, opiekuna lub rodzica. Obejmuje zachowania fizyczne, np. dotykanie dziecka, jak i bez kontaktu fizycznego, np. podglądanie lub słowna agresja. Obejmuje także kontakty seksualne między znacznie starszym dzieckiem a młodszym dzieckiem lub jeśli jedna osoba obezwładnia inną niezależnie od wieku.

Wykorzystywanie seksualne nie musi wiązać się z kontaktem; jest nim również np. angażowanie dzieci w tworzenie obrazów seksualnych, zmuszanie dzieci do oglądania obrazów o charakterze seksualnym lub oglądanie czynności seksualnych, zachęcanie dzieci do zachowania w sposób nieodpowiedni pod względem seksualnym lub uwodzenie dziecka w celu przygotowania go do wykorzystania poprzez zdobycie jego zaufania (w tym za pośrednictwem mediów społecznościowych). W większości przypadków sprawcą jest osoba, którą dziecko zna i której ufa, a do wykorzystania seksualnego dochodzi często w odosobnionych, indywidualnych sytuacjach. Molestowanie seksualne obejmuje nieakceptowalne i niepożądane zachowania i praktyki o charakterze seksualnym, które mogą obejmować, ale nie stanowią katalogu

zamkniętego, sugestie lub żądania o charakterze seksualnym, prośby o przysługi seksualne i seksualne, werbalne lub fizyczne zachowania lub gesty, które są lub mogą być racjonalnie postrzegane jako obraźliwe lub upokarzające;

„przemoc emocjonalna” oznacza każdy akt powodujący naruszenie godności osobistej dziecka, ukierunkowany na wyrządzenie krzywdy, tj. poniżanie, krytykowanie, upokarzanie lub ośmieszanie dziecka, brak odpowiedniego wsparcia i uwagi, powodujące obniżenie jego poczucia wartości. Przemoc emocjonalna to uporczywe emocjonalne maltretowanie dziecka. Jest nazywane również czasami psychologicznym i może mieć poważne i trwałe negatywne skutki dla rozwoju emocjonalnego dziecka. Przemoc emocjonalna może polegać na celowym mówieniu dziecku, że jest bezwartościowe, niekochane i nieodpowiednie. Może obejmować nie dawanie dziecku możliwości wyrażania swoich poglądów, celowe uciszanie go lub "wyśmiewanie" tego, co mówi lub jak się lub jak się komunikuje. Przemoc emocjonalna często występuje jako wzorzec celowego, długotrwałego, powtarzającego się nie fizycznego zachowania w ramach relacji zróżnicowanych pod względem władzy. Przemoc emocjonalna może obejmować zastraszanie - w tym zastraszanie w Internecie poprzez sieci społecznościowe, gry online lub telefony komórkowe - również przez rówieśników dziecka;

„bezpieczna rekrutacja kadr” oznacza rekomendowaną ścieżkę rekrutacji osoby aplikującej na stanowisko związane z aktywnością dzieci, składającą się z 3 etapów mających na celu zmniejszenie prawdopodobieństwa zatrudnienia niewłaściwej osoby. 26. „kodeks postępowania” oznacza wspólny zestaw uzgodnionych i akceptowalnych zachowań, które pomagają tworzyć i utrzymywać pozytywne, przyjazne i bezpieczne środowisko dla dzieci

„**bezpieczeństwo online**” oznacza rekomendowane wdrożenie ogólnych zasad prewencyjnych, wobec zagrożeń związanych z aktywnością online, m.in. ochrony prywatności i danych osobowych;

„**złe praktyki**” – oznacza sytuacje, kiedy potrzeby dzieci nie są traktowane priorytetowo, co powoduje, że ich dobro i bezpieczeństwo jest zagrożone.

„**podnoszenie świadomości**” oznacza informowanie o działaniach mających za zadanie ochronę dzieci w celu wprowadzenia reguł i procedur ochronnych w życie. Do podnoszenia świadomości należy korzystać z takich narzędzi jak: szkolenia, kursy, warsztaty z zakresu bezpieczeństwa i ochrony dzieci, prezentacje, ulotki informacyjne, broszury, dedykowane materiały szkoleniowe i manuale;

„**system ochrony dziecka**” oznacza działania związków, klubów i osób fizycznych pracujących z dziećmi przy współpracy z organizacjami działającymi na podstawie obowiązujących przepisów prawa w sferze ochrony dzieci przed różnymi formami krzywdzenia i zaniedbywania;

„**koordynator ds. bezpieczeństwa dzieci**” oznacza osobę powołaną w organizacji i odpowiedzialną w niej za bezpieczeństwo dzieci. Zadaniem jej jest m.in. udzielanie informacji, doradztwa, wsparcia we wdrażaniu PBD i powiązanych z nim procedur, w tym prawidłowego reagowania na incydenty;

„**podmioty związane z ochroną dzieci**” oznaczają organy, instytucje i organizacje, na których ciąży prawny obowiązek ochrony dzieci przed wszelkimi nadużyciami. Obejmuje m.in. policję, prokuraturę, rzecznika praw dziecka, szkołę, pomoc społeczną;

„**formularz postępów**” oznacza rekomendowane narzędzie wspierające mierzenie sukcesu w ochronie i koncentruje się na potrzebie okresowego przeglądu środków ochronnych i postępów w ich wdrażaniu. Formularz postępów stanowi załącznik do PBD;

Ilekość w niniejszym dokumencie jest mowa o stanowisku czy roli w piłce nożnej (trener, zawodnik, pracownik czy opiekun) w męskiej formie, tyczy się to obu płci.

II. ORGANIZACJA PROCESU OCHRONY PRAW DZIECI I ZAPOBIEGANIE NARUSZENIOM

Polityka ochronna

Niniejsza Polityka Bezpieczeństwa Dzieci stanowi uniwersalny zbiór zasad, narzędzi i procedur postępowania w celu ograniczenia nadużyć wobec dzieci, a w przypadku ich wystąpienia powzięcia odpowiednich środków. Pomimo, iż dokument ten odwołuje się do wielu aspektów, nie sposób wymienić wszystkich okoliczności, które wymagają uwrażliwienia trenerów i opiekunów na bezpieczeństwo dziecka. Z tego powodu, przy podejmowaniu decyzji w każdej sytuacji z udziałem dziecka, która w niniejszym dokumencie nie została opisana, dobro dziecka powinno stanowić decydujące kryterium oceny.

Zasada dobra dziecka oznacza, że wszystkie decyzje i działania muszą być podejmowane z uwzględnieniem szeroko pojętego interesu dziecka. Interes dziecka powinien być nadrzędny, wymagający priorytetowego traktowania w porównaniu z interesem innych osób fizycznych i prawnych. Ochrona praw dzieci jest szczególnym przedmiotem zainteresowania nie tylko prawa na poziomie krajowym, ale przede wszystkim międzynarodowym, w tym unijnym. Zasady zawarte w regulacjach prawnych odwołują się do wolności osobistej dzieci oraz ich dóbr osobistych.

Także przepisy i regulacje PZPN oraz regulacje wewnętrzne MKS, wskazują na zasadę szczególnej ochrony dzieci i młodzieży, integralności fizycznej i psychicznej zawodników. Odnośnie wszystkich aktywności z udziałem dzieci szczególnie istotna jest ich ochrona przed dyskryminacją, realizacja prawa do rozwoju i kierowanie się w podejmowanych działaniach interesem dziecka. Przepisy prawa regulujące kwestie związane z ochroną dzieci, w szczególności dzielimy na:

I. Prawo międzynarodowe:

- Konwencja o prawach dziecka ONZ z dnia 20.11.1989 r.;
- Europejska Karta Społeczna z dnia 18 października 1961 r.;
- Konwencja Rady Europy z dnia 25 października 2007 r.

II. Prawo Unii Europejskiej:

- Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej;
- Biała Księga na temat sportu z dnia 11 lipca 2007 r.;
- Konkluzje Rady (UE) z grudnia 2019 r.;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (RODO) z dnia 27 kwietnia 2016 r.

III. Prawo krajowe:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i polskie ustawodawstwo, a także ratyfikowane umowy międzynarodowe
- Ustawa o Rzeczniku Praw Dziecka z dnia 6 stycznia 2000 r.;

- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. oraz ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r.;
- Ustawa o sporcie z dnia 25 czerwca 2010 r.;
- Kodeks karny oraz ustawa o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i **ochronie małoletnich** z dnia 13 maja 2016 r.;
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy;
- inne ustawy, w tym ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r.

Ochrona dzieci i konieczność zabezpieczenia ich interesów wynika ze specyficznego charakteru praw dziecka, których realizacja zależy w dużej mierze od dorosłych. Dzieci należą do grupy osób szczególnie wrażliwych, które same nie mogą zadbać o swoje interesy. Na dobro dziecka jako wartość nadrzędną składają się opieka, troska i ochrona. Pod pojęciem interesu dziecka należy rozumieć zespół wartości koniecznych do rozwoju fizycznego, emocjonalnego, intelektualnego i moralnego dziecka, należytego przygotowania go do życia w społeczeństwie. Należy podkreślić, że dzieci korzystają z niezbywalnych praw, takich jak prawo do szacunku i ochrony godności osobistej.

Ochrona dzieci w piśmie nożnej jest warunkiem koniecznym, by dzieci czerpały przyjemność ze sportu jako hobby i dorastały jako sportowcy. Kultywowanie aktywnego stylu życia u dzieci z jednoczesnym zapewnieniem bezpieczeństwa i ochrony ich praw przyniesie wymierne rezultaty sportowe i społeczne.

Struktura klubu. Koordynator ds. bezpieczeństwa dzieci

MKS Puszcza zobowiązuje się do działania na rzecz przestrzegania i promowania międzynarodowo uznanych praw człowieka, w tym dotyczących zakazu dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn, ochrony dzieci i młodzieży, ochrony praw osób z niepełnosprawnościami oraz dbałości i ochrony zdrowia. MKS Puszcza jako organizator meczów, treningów, obozów i innych wydarzeń mających na celu współzawodnictwo sportowe dla dzieci i młodzieży, respektuje przepisy ustawy z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym.

W Klubie powołany został Koordynator ds. bezpieczeństwa dzieci. Do jego głównych zadań należą:

- prowadzenie rejestru wszelkich incydentów związanych z dziećmi, doradztwo i reprezentowanie podmiotu;
- zapewnienie pracownikom, współpracownikom, wolontariuszom i innym osobom pracującym z dziećmi wsparcia, szkolenia z zakresu bezpieczeństwa dzieci w sporcie,
- bycie osobą kontaktową we wszelkich sprawach związanych z bezpieczeństwem dzieci;
- monitorowanie procesu wdrożenia PBD w klubie i powiązanych procedur, w tym reagowania na incydenty;

Rola koordynatora w zakresie ochrony dzieci ma kluczowe znaczenie w środowisku, w którym dzieci w każdym wieku i o różnych umiejętnościach mogą bezpiecznie uprawiać piłkę nożną i dobrze się bawić. Nie oznacza to jednak, że osoby wyznaczone do pełnienia funkcji koordynatorów ponoszą wyłączną odpowiedzialność za ochronę dzieci. Koordynator i zarząd MKS Puszcza są odpowiedzialni w szczególności za wdrożenie Polityki, przyjmowanie zgłoszeń, przeprowadzanie postępowań wyjaśniających i udzielanie wsparcia małoletnim. Nie mniej jednak wszyscy zaangażowani w Klubie w proces szkoleniowy są współodpowiedzialni za realizację tych działań w celu zapewnienia bezpieczeństwa podopiecznym, w szczególności trenerzy i opiekunowie.

OCENA RYZYKA

Podstawowym celem oceny ryzyka jest zapewnienie możliwie najlepszej ochrony i identyfikacji wszystkich zagrożeń występujących przy pracy wykonywanej w związku z dziećmi.

W piłce nożnej przypadki złej praktyki mogą mieć miejsce, kiedy potrzeby dzieci nie są traktowane priorytetowo, co powoduje, że ich dobro i bezpieczeństwo jest zagrożone. Przykłady niewłaściwych praktyk mogą obejmować:

1. Podejmowanie niewystarczającej dbałości o unikanie urazów (np. poprzez nadmierny lub nieodpowiedni trening w stosunku do wieku, dojrzałości, doświadczenia i umiejętności zawodników);
2. Niezgłaszanie zachowań, które mogą narażać na szwank dobro dziecka i pozwalanie na niezgłaszanie niepokojących praktyk;
3. Ciągłe okazywanie przychylności lub ignorowanie niektórych dzieci;
4. Używanie agresywnego, wulgarnego języka i zakazanych substancji w obecności dzieci;
5. Wielokrotne ignorowanie wytycznych dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa lub niepodejmowanie regularnych ocen ryzyka, co może narażać dzieci na ryzyko narażenia (np. niezapewnienie, że sprzęt, transport lub obiekty są odpowiednie do celu, bezpieczne w użyciu i dostępne);
6. Brak kwestionowania i zgłaszania złych praktyk może prowadzić do powstania środowiska, w którym może dojść do nadużyć. Pewne zachowania powinny zwrócić uwagę i stanowić podstawę do podjęcia działań w celu poprawy bezpieczeństwa procesów, ewentualnie do zgłoszenia naruszeń.

Jakie są niektóre z czynników ryzyka nadużyć w sporcie?

- 1) Potencjalne sytuacje ryzyka: szatnie, prysznice, jazda samochodem, nocowanie, wyjazdy;
- 2) Tolerancja dla znęcania się, w tym wśród rówieśników;
- 3) Wysoka tolerancja dla przemocy fizycznej i urazów;
- 4) Dominacja i nierówne relacje władzy, na przykład między trenerami a sportowcami;
- 5) Nieodpowiednie relacje dorosły-dziecko i nadużywanie pozycji zaufania;
- 6) Dyskryminacja i nierówność płci;
- 7) Społeczna tolerancja dla niewłaściwych relacji lub zachowań: kluczowy czynnik, który sprawia, że dzieci, zwłaszcza dziewczynki, są narażone na nadużycia;

- 8) Dbanie o reputację i unikanie skandali, prowadzące do przemilczania incydentów lub niezgłaszania ich, co czasem prowadzi do kontynuacji nadużyć;
- 9) Brak jasnej polityki i procedur, zwłaszcza na szczeblu krajowym i lokalnym.

Ryzyko naruszeń i nieprawidłowości obniżają pewne dobre praktyki.

Jakie są niektóre z czynników chroniących przed nadużyciami w sporcie?

- 1) Traktowanie każdej osoby z szacunkiem;
- 2) Polityka zero tolerancji wobec wszelkich form nadużyć na wszystkich poziomach;
- 3) Incydenty i zarzuty są traktowane poważnie i podejmowane są odpowiednie działania;
- 4) Promowanie lepszego zrozumienia tych kwestii poprzez edukację i wzrost świadomości oraz zaangażowanie w powstrzymywanie tych, którzy mogą wykorzystywać sport jako sposób na zdobycie dostępu do dzieci z niewłaściwych powodów;
- 5) Troskliwy i zaangażowany personel oraz wolontariusze na wszystkich poziomach współpracy.

7.ZASADY ZWIĄZANE Z BEZPIECZEŃSTWEM DZIECI PODCZAS AKTYWNOŚCI SPORTOWYCH LUB OBOZÓW PIŁKARSKICH, W TYM Z ZAPEWNIENIEM NOCLEGU

7.1 Ocena ryzyka

Przynajmniej raz w roku należy przeprowadzić ogólną ocenę ryzyka w Klubie. Analiza pozwoli wykryć najbardziej wrażliwe aspekty z punktu widzenia bezpieczeństwa dzieci.

Ocena ryzyka jest zalecana dla każdej planowanej aktywności, np. organizacji rozgrywek, meczów wyjazdowych, obozów piłkarskich, w szczególności gdy obejmuje nocleg. Celem oceny ryzyka nie jest znalezienie powodów do odwołania podróży.

Ma ona na celu wcześniejsze zidentyfikowanie potencjalnych zagrożeń. Analiza pozwoli podjąć działania, które wyeliminują ryzyko lub zredukują obszary wpływu. Każde ryzyko należy ocenić jako wysokie, średnie lub niskie, w zależności od prawdopodobieństwa jego wystąpienia. Dla każdego ryzyka należy określić planowane działanie w celu jego zminimalizowania.

Osobą odpowiedzialną za dokonanie analizy jest Koordynator ds. bezpieczeństwa dzieci.

7.2 Odpowiedzialność opiekunów i rola rodziców

Opiekunowie towarzyszą dzieciom podczas podróży i wyjazdu biorą na siebie odpowiedzialność za zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom. Rozpoczyna się ona od momentu, gdy dziecko opuszcza rodzica/opiekuna prawnego, a kończy się dopiero, gdy dzieci wrócą z podróży i zostaną bezpiecznie przekazane rodzicom/opiekunom prawnym. Należy jasno poinformować rodziców, w którym momencie kończy się odpowiedzialność za opiekę nad dziećmi, aby uniknąć nieporozumień. Na przykład można uzgodnić, że rodzice zabiorą swoje dzieci z siedziby klubu po powrocie z wycieczki lub, że dzieci zostaną odwiezione do siedziby klubu/związku piłkarskiego, a następnie udadzą się samodzielnie do domu.

8. ZASADY ZWIĄZANE Z BEZPIECZEŃSTWEM DZIECI PODCZAS INNYCH AKTYWNOŚCI

8.1 Bezpieczeństwo dziecka w internecie

Zdjęcia, filmy i klipy wideo publikowane w mediach społecznościowych to sprawdzone sposoby na reklamę piłki nożnej, promocję aktywności dzieci i programów klubów sportowych. Mogą służyć pokazywaniu osiągnięć i informowaniu innych na bieżąco o podejmowanych aktywnościach. Materiały wideo obejmujące

przebieg treningów bywają wykorzystywane przez trenerów w celu analizy gry młodych piłkarzy, wskazywania im błędów technicznych, co służy dalszemu rozwojowi dzieci. W celu minimalizowania ryzyka naruszeń wobec dzieci w przestrzeni internetowej należy uświadomić dorosłym oraz dzieciom możliwość wystąpienia takich zagrożeń oraz wprowadzić ogólne zasady prewencyjne.

Przykłady zagrożeń online dla bezpieczeństwa dzieci i ich praw:

- 1) niezgodne z prawem przetwarzanie danych osobowych, np. nazwiska, adresów e-mail lub numerów telefonu;
- 2) kontakt z dorosłymi z bezprawnymi lub wątpliwymi zamiarami;
- 3) wysyłanie obraźliwych lub w inny sposób nieodpowiednich materiałów;
- 4) dręczenie i prześladowanie online, cyberprzemoc, cyberstalking (wykorzystywanie Internetu do nękania);
- 5) grooming (uwodzenie dzieci przez Internet) w celu wykorzystywania seksualnego.

Obawy w tym zakresie powinny budzić następujące sytuacje:

- 1) jeżeli w jakimkolwiek momencie wykorzystanie zdjęcia lub dołączonych do niego informacji wydaje się nieodpowiednie, zgłoś nadużycie obrazu;
- 2) każdy, kto zachowuje się w sposób, który może być postrzegany jako nieodpowiedni w odniesieniu do filmowania lub fotografowania dzieci lub korzystania z mediów społecznościowych- zgłoś nadużycie;
- 3) w stosownych przypadkach, obawy powinny być również zgłaszane na policję.

9. ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

Uczestnictwo dzieci w sporcie piłki nożnej w formie treningów, rywalizacji sportowej, zawodów, turniejów, obozów sportowych itp. wymaga każdorazowej zgody rodziców/ opiekunów prawnych, w tym na przetwarzanie ich danych osobowych, oraz danych rodziców/opiekunów prawnych. To, czym jest przetwarzanie danych osobowych, można najlepiej zrozumieć z perspektywy procesu ich przetwarzania.

Na proces składa się wszystko, co dzieje się z danymi osobowymi w jednym konkretnym celu, od momentu ich pozyskania, do usunięcia lub przekazania w innych celach.

9.1 Zgody rodziców/opiekunów prawnych na przetwarzanie danych osobowych dzieci/podopiecznych

- 1) Przed przystąpieniem dziecka do treningów, zawodów, meczów, rozgrywek, obozu piłkarskiego, rodzice/opiekunowie prawni powinni wyrazić zgodę na udział ich dziecka/podopiecznego w wyżej wymienionych aktywnościach i podać wszystkie niezbędne dane dziecka/podopiecznego, aby ustalenie jego tożsamości było możliwe;
- 2) zgodę powinno wyrazić dwoje rodziców/opiekunów prawnych. W przypadku niemożności uzyskania zgody obojga rodziców/opiekunów prawnych, zgodę wyraża jeden z rodziców/opiekunów prawnych, składając odpowiednie oświadczenie;
- 3) dodatkowa zgoda wymagana jest w przypadku udziału dziecka/podopiecznego w aktywnościach poza siedzibą podmiotu organizującego aktywność dzieci. Dotyczy to m.in. rozgrywek wyjazdowych, wycieczek, obozów piłkarskich, wypoczynku związanego z przemieszczaniem się dziecka lub zapewnieniem noclegu;
- 4) w związku z udziałem dziecka/podopiecznego w formach aktywności wyżej wymienionych, konieczne jest także uzyskanie zgody rodziców/opiekunów prawnych na przetwarzanie danych osobowych ich samych;
- 5) zgody wymaga rejestrowanie wizerunku dziecka podczas aktywności sportowej w ramach rozgrywek i innych form bezpłatnego wykorzystania tego wizerunku na potrzeby podmiotu organizującego aktywności dzieci oraz inne czynności związane z przetwarzaniem wizerunku dziecka.

9.2 Upoważnienie do przetwarzania danych osobowych

Nadawanie upoważnień do przetwarzania danych osobowych to jedno z najważniejszych obowiązków administratora. Upoważnianie do przetwarzania danych

zapewnia rozliczalność danych osobowych, poprzez kontrolę nad tym, kto i w jakim zakresie jest uprawniony do dostępu do danych. Upoważnienie stanowi potwierdzenie, że użytkownik otrzymał stosowne uprawnienie do przetwarzania danych od administratora.

Zgodnie z art. 29 RODO przetwarzanie danych musi odbywać się tylko i wyłącznie na wyraźne polecenie administratora, i dzięki temu, iż administrator nadaje w wersji elektronicznej lub papierowej takie upoważnienie, może wykazać on przed organem nadzorczym, że takie polecenie w zakresie przetwarzania danych zostało faktycznie wydane.

Według wzoru upoważnienie można nadać trenerowi, opiekunowi, organizatorowi aktywności z dziećmi, wolontariuszowi, pracownikowi medycznemu, w związku z zakresem wykonywanych przez nich obowiązków do przetwarzania danych osobowych dzieci. Upoważnienie podpisuje osoba będąca administratorem danych osobowych tj. najczęściej klub, związek piłkarski, podmiot piłkarski, organizator wycieczek i obozów piłkarskich, oraz innych aktywności sportowych dla dzieci. Osoby, którym nadano upoważnienia związane są poleceniami wydanymi przez administratora w ramach sprawowanej funkcji oraz zobowiązane do przestrzegania przepisów dotyczących ochrony danych osobowych, jak również wprowadzonych i wdrożonych do stosowania przez administratora obowiązującej w organizacji dokumentacji ochrony danych osobowych, w tym zasad przetwarzania danych osobowych przez użytkownika końcowego.

9.3 Zgody rodziców/opiekunów prawnych dotyczące zdrowia dziecka/podopiecznego

Klub zobowiązany jest także do uzyskania stosownych zgód rodziców/opiekunów prawnych dziecka/podopiecznego dotyczących ich zdrowia, w tym zgody na:

- 1) podejmowanie decyzji związanych z hospitalizacją oraz zabiegami operacyjnymi w przypadku problemów zdrowotnych dziecka
 - 2) pobranie krwi dziecka
 - 3) badania dotyczące zdolności do uprawiania piłki nożnej przez dzieci i młodzież
 - 4) sprawowanie opieki medycznej w ramach uczestnictwa w procesie treningowym
 - 5) przetwarzanie danych osobowych zawierających dane o stanie zdrowia dziecka
- Formularz wypełniają rodzice/opiekunowie prawni. W przypadku niemożności

uzyskania zgody obojga rodziców/opiekunów prawnych, wypełnia jeden z rodziców/opiekunów prawnych, składając stosowane oświadczenie. W przypadku dziecka, które ukończyło 16. rok życia, zgody dotyczące zdrowia dziecka wymagają również podpisu dziecka.

9.4 Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych

Administrator musi realizować prawa osób, których dane przetwarza, jest to jeden z głównych obowiązków nałożonych na administratorów danych osobowych przez przepisy RODO. Osoby, których dane dotyczą mają prawo do uzyskania informacji na temat przetwarzania ich danych osobowych przez administratora, ponadto muszą być one poinformowane o fakcie prowadzenia operacji przetwarzania na jej danych osobowych, jak i o celach takiego przetwarzania. Administrator powinien również podać wszelkie inne informacje niezbędne do zapewnienia rzetelności i przejrzystości przetwarzania, uwzględniając konkretne okoliczności i kontekst przetwarzania danych osobowych.

Przepisy nakazują spełnianie obowiązku informacyjnego w dwóch sytuacjach. Po pierwsze – w momencie, gdy dane zbierane są bezpośrednio od osoby, której one dotyczą, po drugie - w przypadku gromadzenia danych ze źródeł pośrednich, tj. nie od osoby, której one dotyczą. RODO wskazuje, że każdy administrator danych osobowych powinien spełnić obowiązek informacyjny. Celem przekazania wymaganych informacji osobie jest uświadomienie jej, kto i w jaki sposób będzie przetwarzał udostępnione przez nią dane. Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych powinna być dostępna w siedzibie administratora, na jego stronie internetowej, w dokumentacji papierowej i umowach, oraz we wszelkich procesach związanych z pierwszym kontaktem z osobą, której dane administrator zbiera. Powinna ona zawierać informacje dotyczące administrowania danymi osobowymi dziecka/podopiecznego lub jego rodziców/opiekunów prawnych w związku z ich udziałem w aktywnościach, których jest organizatorem.

10. KODEKSY POSTĘPOWANIA

Kodeksy postępowania określają oczekiwane zachowania. Kodeks nie jest listą nakazów i zakazów, a wspólnym zestawem uzgodnionych i akceptowalnych

zachowań, które pomagają tworzyć i utrzymywać pozytywne, przyjazne i bezpieczne środowisko dla dzieci.

10.1 Kodeks postępowania dla dzieci

Kodeks ten ma służyć jako przewodnik codzienny, treningowy lub wycieczkowy. MKS Puszcza dołoży wszelkich starań, aby dzieci miały również realny wpływ na rozwój treści kodeksu. Kodeks postępowania dla dzieci zawiera również zasady dotyczące relacji między dziećmi. Kodeks tworzony jest razem z dziećmi tak aby szybko Go zapamiętały i przestrzegały.

10.2. Kodeks postępowania dla rodziców/opiekunów prawnych

Kodeks ten ma przyczyniać się do rozwoju bezpiecznej i przyjemnej atmosfery dla dzieci do gry w piłkę nożną. Rodziców/opiekunów prawnych dzieci warto angażować w życie społeczności klubowej, a zarazem edukować i motywować, żeby działając razem z trenerami i personelem Klubu, wspólnie przyczyniali się do tworzenia komfortowych warunków dla dzieci do uprawiania sportu i aktywności fizycznej.

KODEKS POSTĘPOWANIA DLA RODZICÓW/OPIEKUNÓW PRAWNYCH

Rodzic/opiekun prawny zobowiązuje się przyczyniać do rozwoju bezpiecznej i przyjemnej atmosfery dla dzieci, w szczególności zobowiązuje się:

1. Szanować godność i wartość wszystkich osób biorących udział w wydarzeniu sportowym, bez względu na ich wiek, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne, płeć, niepełnosprawność, język, religię, poglądy polityczne lub inne, status majątkowy, orientację seksualną, tożsamość płciową, poziom umiejętności.
2. Stosować reguły fair play i zachęcać innych do ich przestrzegania.
3. Doceniać wysiłek i uczestnictwo zamiast koncentrować się na wydajności i wynikach;

4. Współpracować i okazywać szacunek wszystkim zaangażowanym w grę.
5. Reagować na każde obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa, a także wszelkie formy zastraszania wśród dzieci.
6. Nie umniejszać wysiłków dzieci podczas meczu lub treningu i nie obwiniać dzieci za przegraną. Promować udział dziecka w piłce nożnej dla zabawy.
7. Nie stosować w żadnym wypadku przemocy fizycznej i psychicznej, w tym kar cielesnych.
8. Szanować prywatność dzieci, np. nie wchodzić do szatni bez uzgodnienia.
9. Szanować trenera i jego autorytet sportowy, pomagać mu i współpracować z nim.
10. Szanować sędziego i jego autorytet i nie komentować jego decyzji.
11. Zachowywać się odpowiedzialnie przy linii bocznej i nie używać agresywnego lub obraźliwego języka w stosunku do zawodnika lub innego uczestnika wydarzenia sportowego.
12. Nie publikować zdjęć, filmów ani innych informacji o dzieciach i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, np. na Facebooku lub stronach internetowych, bez zgody zainteresowanych dzieci i ich rodziców. Obejmuje to zamieszczanie komentarzy na portalach społecznościowych, które mogą wyrządzić krzywdę innym.
13. Wyrażać swoje obawy dotyczące bezpieczeństwa i ochrony dzieci i zgłaszać je trenerowi, koordynatorowi ds. bezpieczeństwa dzieci lub kierownictwu organizacji.
14. Informować trenerów lub opiekunów o dolegliwościach lub chorobach dziecka, w tym o alergiach pokarmowych, przyjmowanych lekach, czynnikach wpływających na stan zdrowia, które mogą mieć konsekwencje dla funkcjonowania dziecka podczas treningu lub wyjazdu piłkarskiego.
15. Wypełnić i przekazać odpowiednie formularze i zgody dotyczące mojego dziecka i jego udziału w aktywnościach związanych z piłką nożną.
16. Równoważyć potrzebę nadzoru z prawem dzieci do prywatności.
17. Być wyczulonym na wszelkie formy zastraszania lub zagrożenia wynikające z używania telefonów komórkowych przez dzieci do robienia zdjęć, filmów.
18. W razie podejrzenia wystąpienia jakiegokolwiek zachowania niepożądanego wobec dziecka należy niezwłocznie dokonać odpowiedniego zgłoszenia zgodnie z procedurą wynikającą z Polityki Bezpieczeństwa Dzieci.
19. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 999 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje osoba, która pierwsza powzięła informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.

10.3 Zasady korzystania z szatni i łazienek: prywatność, bezpieczeństwo ogólne, zasady korzystania z szatni i łazienek pozwolą zmniejszyć ryzyko niewłaściwego zachowania lub nadużycia zarówno dla dziecka, jak i dla dorosłych.

Dzieci są szczególnie narażone w tych okolicznościach, ponieważ są mniej nadzorowane.

11. BEZPIECZNA REKRUTACJA KADR

Źródło zagrożenia dla bezpieczeństwa dzieci może stanowić środowisko osób pracujących z dziećmi. W celu ograniczenia tego ryzyka, Polityka Bezpieczeństwa Dzieci opisuje ścieżkę rekrutacji osób zajmujących się aktywnością dzieci, w tym trenerów, koordynatorów, opiekunów, wolontariuszy. Od poziomu umiejętności i zaangażowania trenerów, opiekunów i wolontariuszy zależy jakość zajęć piłkarskich dedykowanych dzieciom. Zapewnienie, że odpowiednie osoby pracują w MKS Puszcza, jest kluczowym elementem tworzenia środowiska, w którym ochrona dzieci jest traktowana poważnie, a dzieci mogą się dobrze i bezpiecznie bawić oraz trenować.

Podobnie, przy rekrutacji trenera, poza posiadaniem wszystkich niezbędnych kwalifikacji, powinno upewnić się, że osoba aplikująca jest odpowiednim kandydatem do pracy z dziećmi. Uznano, że osoby wykorzystujące dzieci czasami próbują dostać się do organizacji, w których mogą łatwo uzyskać dostęp do dzieci. Jednak, nawet jeśli dana osoba nie szuka sposobu na umyślne wyrządzenie krzywdy dzieciom, nadal może nie nadawać się do pracy z nimi z powodu braku odpowiednich predyspozycji, temperamentu lub niezbędnej cierpliwości.

Konieczne jest podjęcie kroków w celu zapewnienia, że rekrutacja – zarówno stałego personelu, jak i wolontariuszy – jest bezpieczna pod względem ochrony dzieci.

Już sam fakt, że organizacja jest świadoma tego ryzyka, może zniechęcić nieodpowiednie osoby do ubiegania się o stanowisko.

Celem bezpieczniejszej rekrutacji kadr jest podjęcie działań, które mają na celu zmniejszenie prawdopodobieństwa zatrudnienia niewłaściwej osoby. Polityka

Bezpieczeństwa Dzieci wskazuje optymalną ścieżkę rekrutacji osób chcących pracować z dziećmi oraz narzędzia realizacji takiej rekrutacji.

11.1 Ścieżka rekrutacji

Rekomendowana jest rekrutacja kandydatów na stanowiska pracy z dziećmi, która powinna obejmować 3 etapy. Pierwszy etap odnosi się do określenia wymogów stawianych kandydatom do pracy, formy ogłoszenia na stanowisko, formularza samooceny stosowanego jako formularza zgłoszeniowego oraz przeprowadzania rozmowy kwalifikacyjnej. Drugi etap polega na weryfikacji osoby przed przyjęciem do pracy, tj. opiera się na złożeniu stosowanych oświadczeń przez kandydata, przedstawieniu referencji oraz skontrolowaniu tożsamości kandydata, posiadanych kwalifikacji i przeszłości karnej. Ostatni etap opiera się na weryfikacji osoby po jej przyjęciu. Każdy nowy pracownik powinien odbyć szkolenie z bezpieczeństwa dzieci w terminie miesiąca od dnia zatrudnienia oraz regularnie przechodzić szkolenia w tym przedmiocie, w tym w szczególności znać Politykę Bezpieczeństwa Dzieci i procedury z niej wynikające.

11.2 Zasady bezpieczeństwa rekrutacji personelu

Opracowanie wewnętrznych narzędzi do rekrutacji kadr, takich jak: pytania podczas rozmowy kwalifikacyjnej dotyczące bezpieczeństwa dzieci, prawną weryfikację osoby w Krajowym Rejestrze Karnym („KRK”) oraz Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle seksualnym („RSPTS”) jako możliwe etapy rekrutacji i weryfikacji kandydata pozwoli na realizację bezpieczniejszej rekrutacji kadr z jednoczesnym podjęciem działań, które mają na celu zmniejszenie prawdopodobieństwa zatrudnienia niewłaściwej osoby.

Weryfikacja kandydata po przyjęciu

Szkolenie dzieci

Trenerzy pomagają w kształtowaniu podstawowych nawyków, rozwijaniu zdolności, które pozwolą młodemu piłkarzowi czerpać radość z gry w piłkę nożną, a także rozwinąć swój potencjał. Każdy trener pracujący z dziećmi musi zdawać sobie sprawę,

że wpływa na przyszłe życie swoich podopiecznych. Aby trening był przyjemny i efektywny, trener musi powinien mieć wizję, plan i pasję.

Dobre praktyki - cechy dobrego trenera, opiekuna, wolontariusza pod kątem bezpieczeństwa dzieci:

- 1) spostrzegawczość i wrażliwość na potrzeby dzieci;
- 2) cierpliwość;
- 3) pogodne usposobienie;
- 4) kreatywność;
- 5) stabilność emocjonalna;
- 6) wysoka kultura osobista;
- 7) lojalność;
- 8) pasja;
- 9) zaangażowanie;
- 10) elastyczność w prowadzeniu zajęć;
- 11) dobre zorganizowanie;
- 12) umiejętność jednoczenia zespołu i indywidualne podejście do każdego dziecka.

11.4. Pasja

Trener jest wzorem dla dziecka. Jeżeli będzie potrafił zarażać pasją do piłki nożnej, będzie wesoły i właściwie motywujący, otwarty, to dzieci będą podchodziły do treningów z większym zaangażowaniem i energią.

11.5. Świadomość potrzeb dzieci

Znajomość potrzeb dzieci oraz ich możliwości sportowych i fizjologicznych umożliwia stosowanie właściwych środków szkoleniowych i metod we właściwym czasie. Środki treningowe i plan szkolenia powinny być dobrane do wieku i umiejętności oraz aktualnych potrzeb i możliwości zawodników.

11.6. Dostosowanie do wieku i możliwości dzieci

Wielu trenerów pracujących z dziećmi bazuje na swoim doświadczeniu wypracowanym przez lata pracy w piłce nożnej lub karierze piłkarskiej. Zajęcia powinny być dostosowane do wieku i możliwości psychofizycznych dziecka. Dlatego też trener powinien znać i brać pod uwagę ich cele i potrzeby.

11.7. Budowanie poczucia własnej wartości dzieci

Dobry trener powinien umieć budować u dzieci poczucie własnej wartości. Pochwały, wyróżnienia zwiększają otwartość i pewność siebie u dzieci. Nie należy jednak nadmiernie faworyzować wybranych dzieci w ten sposób, ponieważ pozostałe mogą poczuć się odsunięte lub mniej ważne. Trener/opiekun nie powinien doprowadzać dzieci do strachu przed krytyką lub karą.

11.8. Cierpliwość i pogodne usposobienie

Cierpliwość i umiejętność stworzenia przyjaznej i wesołej atmosfery, środowiska, w którym każdy jego uczestnik będzie czuł się komfortowo to istotne zalety dobrego trenera/opiekuna dzieci.

11.9. Brak tolerancji wobec dyskryminacji Trener nie może stosować środków, które prowadzą do dyskryminacji zawodników oraz nie toleruje dyskryminacji dzieci stosowanej przez rówieśników. Ocenianie indywidualnych lub społecznych cech członka grupy, szczególnie przez pryzmat stereotypów i uprzedzeń, może zagrażać dobrej atmosferze w grupie, jakości treningu, samopoczucia i efektywności dzieci. Należy oceniać jedynie kompetencje, które są kształtowane i rozwijane, np. postęp w technice gry.

11.10. Przykłady dobrych praktyk trenerskich

- 1) dawanie dzieciom swoim zachowaniem najlepszego przykładu;
- 2) ustalenie zasad współpracy, z podkreśleniem wagi zachowań sprzyjających współpracy w grupie;
- 3) prowadzenie dialogu z każdym podopiecznym;
- 4) opiekowanie się swoimi zawodnikami tak, jak chciałoby się, żeby ktoś zajmował się naszym dzieckiem;
- 5) traktowanie swoich podopiecznych priorytetowo np. spożywanie przez trenera posiłku dopiero, gdy wszystkie dzieci już go otrzymały;
- 6) oparte na pochwaleniu rozwijanie poczucia ważności i docenienia, szczególnie wśród dzieci zagrożonych dyskryminacją;
- 7) wykorzystywanie potencjału integracyjnego grupy przed treningiem i po treningu: w szatni, na ławce dla rezerwowych i trybunach, gdy dzieci mogą się lepiej poznać;

- 8) zapobieganie i reagowanie na dynamikę związaną z dyskryminacją;
- 9) brak zgody na prześladowanie i dokuczanie innym;
- 10) niedopuszczanie, by wygląd był podstawą do wartościowania dzieci; 11) budowanie strojem poczucia wspólnoty zespołu.

III. PROCEDURY I ZASADY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WYSTĄPIENIA NADUŻYĆ

12. Formy nadużyć

Wszelkie działania zapobiegawcze i ochronne są kluczowe.

Celem jest bowiem zawsze ochrona dzieci i uniknięcie sytuacji, które naruszają ich bezpieczeństwo. Jednak nie można wykluczyć, że mimo powzięcia wszelkich środków, do takich sytuacji niestety dojdzie.

Niezwykle istotne jest zatem, żeby umieć takie zdarzenia rozpoznać, zidentyfikować, zaklasyfikować i co najważniejsze w odpowiedni sposób zareagować.

Pamiętajmy, żeby nigdy nie ignorować sygnałów, które daje dziecko, ale też racjonalnie ocenić sytuację, a najlepiej – przekazać ją w ręce specjalistów. Nasza reakcja zawsze powinna mieć na uwadze dobro dziecka i jego ochronę również w środowisku pozasportowym.

12.1 Rodzaje nadużyć

Nadużycia względem dzieci mogą przybrać następujące formy:

1. Przemoc fizyczna - jest często najłatwiej rozpoznawalną formą nadużyć. Może przejawiać się m.in. w uderzeniu, potrząsaniu, szczypaniu, gryzieniu, poduszaniu lub innym działaniu, które powoduje obrażenia fizyczne, pozostawia ślady lub powoduje ból.

Przykłady :

- a. uderzanie dziecka, ponieważ nie słucha, przeszkadza w treningu;
- b. popychanie;
- c. szarpanie lub potrząsanie dzieckiem przez rodzica;
- d. stosowanie przez rodzica wobec dziecka innych kar cielesnych w jakiegokolwiek formie lub rozmiarze.
- e. zachęcanie dzieci do agresywnej zabawy, bez względu na ryzyko zranienia siebie lub innych osób.

2. Wykorzystywanie seksualne - każdy rodzaj kontaktu seksualnego między osobą dorosłą, a małoletnią, tj. młodszą niż 18 lat, a także między znacznie starszym dzieckiem, a młodszym dzieckiem. Niedopuszczalne jest także robienie nieprzyzwoitych zdjęć dzieciom, angażowanie dzieci w oglądanie takich zdjęć lub czynności seksualnych oraz zachęcanie dzieci do zachowywania się w sposób niewłaściwy seksualnie.

Komentarze o charakterze seksualnym pod adresem innych osób są również formą wykorzystywania seksualnego. Nawet jeśli osoba poniżej 18 roku życia wyraża zgodę na czynność seksualną, to nadal zachowanie spełnia przesłanki wykorzystywania, z uwagi m.in. na możliwą nierównowagę relacji pomiędzy osobami zaangażowanymi związaną z różnicą wieku, doświadczenia życiowego, czy też podporządkowaniem wynikającym z pełnionych funkcji. Jakakolwiek czynność seksualna z osobą poniżej 15 roku życia jest zawsze przestępstwem, nawet przy hipotetycznej „zgodzie” dziecka – taka zgoda nie ma mocy prawnej.

Przykłady w sporcie:

- a. fotografowanie nagich lub przebierających się dzieci w szatni;
- b. rozpoczęcie relacji seksualnej z zawodnikiem;
- c. komentowanie tego, jak jest „dobrze rozwinięta” fizycznie dziewczynka grająca w piłkę nożną czy hokej;
- d. wymaganie od dziecka kontaktu fizycznego wykraczającego poza potrzeby gry, twierdząc, że służy to dobru zawodnika.

3. Przemoc emocjonalna, psychiczna lub werbalna

Przemoc emocjonalna ma miejsce, gdy osoba dorosła nieustannie krytykuje dziecko, grozi mu lub je wyklucza z pewnych aktywności, obniżając jego poczucie wartości.

Trener czy opiekun to osoby znaczące w życiu dziecka, będące dla niego autorytetem i wzorem zachowania. Konstruktywna krytyka nie jest zabroniona. Konstruktywna krytyka jest ważna dla nauki, rozwoju i doskonalenia dzieci. Podobnie, żarty i śmiech pomagają tworzyć więzi między ludźmi i poczucie wspólnoty.

Różnica pomiędzy przemocą psychiczną, a krytyką polega na tym, iż w przemocy psychicznej wykorzystywanie emocjonalne idzie za daleko. Krytyka przestaje być motywująca, a żarty nie są śmieszne. Przemoc emocjonalna może ranić i powodować szkody, podobnie jak przemoc fizyczna.

Przykłady w sporcie:

- a. krzyczenie na dziecko i używanie języka agresywnego, ironicznego lub poniżającego w szczególności w sytuacjach niepowodzenia sportowego;
- b. naśmiewanie się z dziecka i zachęcanie do tego innych zawodników;
- c. faworyzowanie w zespole, tak że niektóre dzieci czują się wykluczone;
- d. karanie nadmiernym wysiłkiem fizycznym.

4. Zaniedbanie

Zaniedbanie ma miejsce, gdy dorosły nie zapewnia wystarczającego wsparcia emocjonalnego lub umyślnie i konsekwentnie nie zwraca uwagi na dziecko. Zaniedbanie występuje również wtedy, gdy nie zapewnia się dziecku realizacji podstawowych potrzeb, np. nie otrzymuje wystarczającej ilości jedzenia, ubrania, opieki medycznej lub nadzoru.

Przykłady w sporcie:

- a) brak wiedzy opiekunów, gdzie znajdują się dzieci podczas obozów lub meczów wyjazdowych;
- b) niezapewnienie napojów lub niepozwalanie dzieciom na zaspokojenie pragnienia podczas treningu;

c) w celu dojazdu dzieci na rozgrywki, korzystanie z transportu, który nie spełnia wymogów bezpieczeństwa.

5. Prześladowanie

Chociaż znęcanie się zwykle uważa się za akt dorosłego wobec dziecka, nadużycia mogą pochodzić także od rówieśników. Przemoc dziecka wobec innego dziecka często jest nazywana prześladowaniem. Prześladowanie może przybierać różne formy. Obejmuje działania fizyczne, takie jak uderzanie, uszkodzenia lub kradzież mienia, aktywność online - obraźliwe wiadomości, komentarze, posty lub zdjęcia zamieszczane w mediach społecznościowych, akty słowne, takie jak przezywanie. Prześladowanie może być oparte na kryterium płci, pochodzenia etnicznego, seksualności, niepełnosprawności lub poziomie umiejętności sportowych.

Dorośli czasami lekceważą prześladowanie, myśląc, że przynosi mniej doniosłe skutki, ponieważ występuje między dziećmi. **Jednak prześladowanie może powodować znaczne szkody.**

Z tego powodu ważne jest, aby tworzyć atmosferę, w której wszyscy wiedzą, że prześladowanie nie jest i nie będzie tolerowane i należy na nie reagować, gdy tylko się rozpocznie.

12.2 Nadużycia w piłce nożnej

Samo wyodrębnienie form nadużyć nie pozwoli w pełni na identyfikację ryzyka naruszenia bezpieczeństwa dzieci. Konieczne jest przedstawienie okoliczności, w których podczas zajęć piłki nożnej może dojść do naruszeń, wyjaśnienie, jak takie naruszenia mogą wyglądać w poszczególnych sytuacjach, aby prawidłowo zlokalizować źródło zagrożenia.

1. Kontuzje

Niemal każdy sport wiąże się z pewnym ryzykiem kontuzji. Natomiast presja wywierana na dziecku może przyczynić się do wystąpienia uszkodzeń lub ich rozległości, gdy wykonuje to, co nie jest rozsądne lub właściwe ze względu na wiek i

umiejętności. Także zachęcanie dzieci do gry w przypadku kontuzji jest zachowaniem, które nie powinno być akceptowane przez trenerów i środowisko piłkarskie.

2. Nacisk na wygraną

Wygrywanie jest ważną częścią piłki nożnej. Jednak wywieranie presji w celu osiągnięcia korzystnych wyników za wszelką cenę, może wywoływać szkody zarówno psychiczne, jak i fizyczne. Czasami presja osiągnięcia wyników pochodzi od dorosłych, ale może mieć źródło w ambicjach dziecka lub jego rówieśników. W przypadku dzieci, wydajność nigdy nie powinna odbywać się kosztem radości ze sportu i rozwoju.

3. Kontakty fizyczne

Niektóre okoliczności, takie jak przebieranie się w szatniach, kąpiel po treningu lub meczu, bliski kontakt podczas zabiegów fizjoterapeutycznych, zwiększają ryzyko wystąpienia naruszeń. Takie warunki mogą stworzyć możliwości osobom, które chcą seksualnie wykorzystać dziecko.

Należy wyważyć poszanowanie prywatności dzieci oraz ich bezpieczeństwo. Jeżeli konieczna jest indywidualna opieka fizjoterapeuty, wskazana jest obecność drugiej osoby dorosłej, np. lekarza, innego członka sztabu medycznego, członka sztabu trenerskiego (zasada czterech oczu).

Wszelkie zabiegi fizjoterapeutyczne powinny odbywać się w otwartym pomieszczeniu. W takich sytuacjach dorosły nigdy nie powinien zostawać sam z dzieckiem ani nawet sam w obecności innego dziecka, z uwagi na bezpieczeństwo dzieci, ale także własne, gdyż dzieciom zdarza się konfabulować lub źle ocenić sytuację.

4. Mecze wyjazdowe, obozy sportowe lub inne aktywności z dala od domu z zapewnieniem noclegu

Dalsze wyjazdy które wymagają zapewnienia noclegu np. mecze wyjazdowe lub obozy treningowe, mogą być okazją dla tych, którzy chcą wyrządzić krzywdę seksualną dzieciom. Zawsze musi być wystarczająco dużo dorosłych, aby zapewnić odpowiedni nadzór. Przy pracy z dziećmi zawsze powinny być obecne co najmniej

dwie osoby dorosłe, aby uniknąć zaginięcia lub pozostawienia dzieci w niebezpiecznych sytuacjach. Innym czynnikiem, który należy wziąć pod uwagę, jest to, czy środki transportu są bezpieczne, a miejsce noclegu położone w bezpiecznej okolicy.

5. Bliskie relacje

Relacje między dzieckiem, a jego trenerem, koordynatorem, opiekunem lub innymi osobami z klubu, takimi jak fizjoterapeuci, są ważne i mogą być korzystne. Wiele dzieci rozwija bliskie i pełne zaufania relacje, szczególnie ze swoim trenerem, który odgrywać może znaczącą rolę w ich życiu, zwłaszcza jeśli nie mają dobrych kontaktów z innymi dorosłymi. Jednak te bliskie relacje mogą również być przyczyną wyrządzenia dzieciom krzywdy. Dziecko może chcieć spełnić zalecenia lub życzenia dorosłego. Dziecko może obawiać się sprzeciwu wobec dorosłego, który jest osobą zaufania i władzy o niekwestionowanym do tej pory autorytecie. Dbanie o bezpieczeństwo dzieci w piłce nożnej oznacza, że wszyscy powinni być zaangażowani – dzieci, trenerzy, opiekunowie i rodzice, oraz ważne jest to, aby wszyscy zostali objęci tymi samymi standardami zachowania i postępowania.

Dynamika wewnątrz zespołu

Bycie częścią zespołu, klubu, drużyny, szkółki piłkarskiej i związane z tym poczucie przynależności może być bardzo korzystne dla poczucia własnej wartości przez dzieci. „Duch zespołu” ma kluczowe znaczenie dla rozwoju dziecka. Atmosfera jest tworzona przez zawodników, ale trener ma na nią duży wpływ. Na przykład, jeśli trener swoim zachowaniem pokazuje, że wszystkim należy szanować, a szykanowanie nie jest tolerowane, atmosfera zespołu jest znacznie bardziej przyjazna i pozytywna. I odwrotnie, jeśli trener pokaże, że ceni sobie bardziej wygraną niż poziom gry i zachowania piłkarzy, zawodnicy mogą zacząć się obwiniać, a także wyłączać z gry dzieci, które ich zdaniem zawodzą, nie osiągając wymaganych rezultatów sportowych.

Atmosfera wewnątrz zespołu może wzbudzać poczucie u dzieci, że nie pasują do zespołu, być może z powodu ich pochodzenia lub innych cech je wyróżniających.

Hierarcha w zespole/drużynie powstaje, gdy starsze lub silniejsze dzieci będą miały wpływ na inne. Może to przynosić pozytywne skutki, gdy starsi zawodnicy są wzorcami dobrych zachowań, ale także prowadzić do negatywnych konsekwencji, w przypadku gdy dzieci będą tolerować prześladowanie, aby zyskać akceptację starszych kolegów z zespołu.

Rozpoznawanie nadużyć

Rozpoznanie nadużycia nie zawsze jest łatwe. Czasami o nadużyciu donoszą naoczni świadkowie lub jest ono ujawniane np. przez inne dziecko lub dorosłego.

Często pojawiają się wskazówki w postaci wątpliwych zachowań. Nie wolno lekceważyć takich doniesień lub znaków, należy je weryfikować i monitorować.

Nie należy bagatelizować znaków, które wysyła dziecko, na przykład, gdy dziecko:

- 1) ma niewyjaśnione obrażenia fizyczne, w tym siniaki i rany, takie jak oparzenia papierosem, blizny po samookaleczeniu lub ból podczas chodzenia;
- 2) cierpi na niewyjaśnione i często powracające choroby np. zaburzenia żołądkowe, trudności z jedzeniem;
- 3) nagle zmienia zachowanie lub nastrój, np. staje się agresywne, wycofane lub nieśmiałe;
- 4) unika pewnych sytuacji lub osób;
- 5) staje się bardzo skryte np. przestaje dzielić się tym, co dzieje się w jego życiu lub nagle milknie, kiedy pojawiają się dorośli;
- 6) stale mówi o sobie źle, np. że jest bezwartościowe lub bezużyteczne; 7) wydaje się być odizolowane lub nie integruje się z innymi w zespole;
- 8) mówi, że ono lub jego koledzy z drużyny są wykorzystywani lub krzywdzeni.

Nie należy bagatelizować znaków w zachowaniu dorosłych, np. trenera lub opiekuna, które to zachowania zostaną zaobserwowane lub zasłyszane. Zwróćmy szczególną uwagę, gdy trener lub opiekun:

- 1) wyróżnia jedno lub więcej dzieci, zarówno faworyzując, jak i karząc;
- 2) dąży do osiągnięcia wyniku, nie zważając na to, czy dziecko jest szczęśliwe i ma dobre samopoczucie;

- 3) wyraża się negatywnie i krytycznie wobec dziecka;
- 4) używa nieodpowiedniego języka, np. omawia wygląd fizyczny dziecka w sposób seksualny;
- 5) używa wulgaryzmów w obecności dzieci;
- 6) nie troszczy się o dzieci, co robią lub gdzie przebywają;
- 7) nie postępuje zgodnie z wytycznymi i kodeksami postępowania, m.in. kodeksem dla trenerów, opiekunów, wolontariuszy i innych osób pracujących z dziećmi.

Dzieci maltretowane często doświadczają więcej niż jednego rodzaju przemocy. Przemoc ma zazwyczaj miejsce przez dłuższy czas i nie jest pojedynczym, odosobnionym zdarzeniem. Coraz częściej do znęcania się może dojść w sieci. Dzieci, które są maltretowane, mogą sugerować, że są krzywdzone, a czasami ujawniać to bezpośrednio. Nie możemy lekceważyć bezpośredniego ujawnienia.

Podstawy do obaw o nadużycie mogą istnieć, gdy:

- 1) Otrzymamy relację od osoby, która widziała wykorzystywane dziecko.
- 2) Zaobserwujemy lub otrzymamy dowody, takie jak niewyjaśnione obrażenia fizyczne lub zachowanie, które może być konsekwencją nadużycia, np. dziecko jest wycofane i bardzo spokojne, kiedy zazwyczaj takie nie jest.
- 3) Dziecko wskaże (lub ujawni), że było maltretowane.

Pamiętajmy, że dzieci rzadko mówią o tym, że są maltretowane i często nie wiedzą, co zrobić lub gdzie udać się po pomoc. Dzieciom bardzo trudno jest mówić o możliwym nadużyciu, dlatego należy być czujnym w wychwytywaniu oznak.

Zazwyczaj wyróżnia się trzy etapy identyfikacji wykorzystywania dzieci:

- 1) początkowe kwestionowanie możliwości;
- 2) zwrócenie uwagi na oznaki wykorzystywania;
- 3) zgłaszanie nadużycia.

Rozważanie możliwości

Możliwość znęcania się nad dzieckiem powinna być rozważona, jeśli wydaje się, że dziecko doznało podejrzanego urazu, którego nie można wytłumaczyć. Należy to również rozważyć, jeśli dziecko wydaje się być strapione bez wyraźnego powodu lub wykazuje uporczywe problemy behawioralne, których nie miało wcześniej. Możliwość wykorzystania dziecka powinna również być brana pod uwagę, jeśli dziecko wykazuje niezwykle lub lękowe reakcje na pewne osoby, takie jak trener lub lekarz drużyny albo jego rodzice czy opiekunowie. Zwracanie uwagi na oznaki znęcania się. Oznaki wykorzystywania mogą być fizyczne, behawioralne lub rozwojowe. Poniżej znajduje się lista niektórych wskaźników znęcania się, ale nie jest ona wyczerpująca.

NADUŻYCIA FIZYCZNE	
Wskaźniki fizyczne <ul style="list-style-type: none">- Ślady ugryzień lub siniaki- Oparzenia- Złamane kości- Zadrapania- Nielezione urazy	Wskaźniki behawioralne <ul style="list-style-type: none">- Ciągłe próby ucieczki- Tendencje do samookaleczania- Agresja lub wycofanie- Nieuzasadniony strach przed dorosłymi- Strach przed powrotem do domu
NADUŻYCIA EMOCJONALNE	

<p>Wskaźniki fizyczne Nagłe</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaburzenia mowy - Oznaki samookaleczania - Moczzenie i brudzenie łóżka - Słabe relacje z rówieśnikami 	<p>Wskaźniki behawioralne</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chroniczna ucieczka - Strach przed zmianami - Kołysanie, ssanie kciuka - Zachowanie wymagające uwagi
ZANIEDBYWANIE	
<p>Wskaźniki fizyczne</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ciągły głód - Narażenie na niebezpieczeństwo, brak nadzoru - Nieodpowiednie/ niewłaściwe ubranie - Niedostateczna higiena - Nielezione choroby 	<p>Wskaźniki behawioralne</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zmęczenie, bezradność - Słabe relacje z rówieśnikami - Niskie poczucie własnej wartości - Kompulsywne kradzieże, żebranie
NADUŻYCIE SEKSUALNE	
<p>Wskaźniki fizyczne Dziecko</p> <ul style="list-style-type: none"> - może skarżyć się na bolesność, ból lub krwawienie w swoich „częściach intymnych” Składanie propozycji seksualnych dorosłym lub innym dzieciom - Ból przy oddawaniu moczu - Trudności w chodzeniu lub siedzeniu - Anoreksja/ bulimia - Nadużywanie substancji/ narkotyków 	<p>Wskaźniki behawioralne</p> <ul style="list-style-type: none"> - Depresja - Nieodpowiedni język i/lub wiedza seksualna nieadekwatna do wieku - Składanie propozycji seksualnych dorosłym lub innym dzieciom - Niska samoocena - Strach przed ciemnością - Niechęć do zbliżania się do kogokolwiek

PAMIĘTAJ: Twoim obowiązkiem nie jest decydowanie o tym, czy doszło do złej praktyki lub nadużycia. Twoim obowiązkiem jest zgłaszanie wszelkich obaw i podejrzeń do Koordynatora ds. bezpieczeństwa, zarządu lub do odpowiednich służb.

Co należy zrobić, jeśli dziecko ujawnia informacje bezpośrednio?

Informacje ujawniane przez dzieci należy zawsze traktować poważnie. Co najważniejsze, należy natychmiast skontaktować się z odpowiednimi instytucjami, jeśli dziecko jest w bezpośrednim niebezpieczeństwie.

Jeśli dziecko sugeruje, że chce powiedzieć „sekret” lub ujawnić informacje, które sugerują, że jest zagrożone lub było wykorzystywane, ważne jest, aby:

- 1) zachować spokój i nie okazywać szoku lub niedowierzania;
- 2) uważnie słuchać, co mówi, oraz zaoferować pocieszające wypowiedzi, zwłaszcza gdy dziecko ujawnia nadużycie seksualne, na przykład: "Przykro mi, że to się stało", "To nie twoja wina".
- 3) nie zadawać szczegółowych, dociekliwych lub prowadzących pytań;
- 4) powiedzieć dziecku, że potraktuje się to, co zostało powiedziane poważanie;
- 5) wyjaśnić, co zamierzasz zrobić (w zależności od wieku dziecka może to być pytanie o rodzaj pomocy i z czym zaangażowaniem dziecko czułoby się komfortowo);
- 6) powiedzieć dziecku, że nie można utrzymać tego w tajemnicy, ale informacje będą przekazane dalej tylko po to, aby zapewnić mu bezpieczeństwo.

NIGDY:

- 1) nie zadawaj pytań, z wyjątkiem pytań o wyjaśnienia;
- 2) nie składaj obietnic dotyczących poufności, których nie możesz dotrzymać;
- 3) nie zakładaj, że ktoś inny podejmie niezbędne działania;
- 4) nie lekceważ, nie wykazuj skrajnych reakcji, np. złość, szok, przerażenie itp;
- 5) nie wyciągaj pochopnych wniosków, nie spekuluj, nie oskarżaj kogokolwiek; nie wydawaj osądów na temat domniemanego sprawcy;
- 6) nie próbuj badać ujawnionej sytuacji we własnym zakresie.

PAMIĘTAJ! Nie do Ciebie należy decyzja, czy doszło do nadużycia. TWOIM OBOWIĄZKIEM JEST ZGŁOSZENIE TEGO FAKTU.

PLAN WSPARCIA DZIECKA PO UJAWNIENIU NADUŻYĆ

Jest to proces wymagający szczególnej uwagi i wrażliwości, a jego głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa i dobrostanu dziecka.

Każdy przypadek jest unikalny, a plan wsparcia musi być dostosowany do indywidualnej sytuacji dziecka. Ważne jest, aby w całym procesie priorytetem były dobrostan i potrzeby dziecka.

Oto kluczowe elementy, które należy wziąć pod uwagę:

1. **Szybka i Wrażliwa Reakcja** - Po ujawnieniu krzywdzenia, konieczna jest natychmiastowa i empatyczna reakcja. Ważne jest, aby dziecko poczuło się bezpiecznie i wiedziało, że jest słuchane i brane poważnie.
2. **Ocena Sytuacji** - Przeprowadzenie szczegółowej oceny sytuacji, w tym okoliczności krzywdzenia, potrzeb dziecka i dostępnych zasobów wsparcia. Ocena ta powinna być przeprowadzona przez wykwalifikowanych specjalistów, niezależnie od procedury zgłoszenia nadużycia.
3. **Zaangażowanie Specjalistów** - W procesie wsparcia powinny uczestniczyć różne osoby, takie jak psychologowie, pracownicy socjalni, doradcy, a w razie potrzeby także prawnicy lub lekarze.
4. **Tworzenie Indywidualnego Planu Wsparcia** - Opracowanie planu wsparcia dostosowanego do indywidualnych potrzeb małoletniego, z uwzględnieniem jego wieku, doświadczeń, sytuacji rodzinnej i stanu zdrowia.
5. **Zapewnienie Bezpieczeństwa** - Priorytetem jest zapewnienie bezpiecznego środowiska dla małoletniego w ramach naszej organizacji ale również poza nią, w co powinni być zaangażowani rodzice, opiekunowie, szkoła, o ile do nadużycia nie doszło z ich udziałem.
6. **Wsparcie Psychologiczne i Emocjonalne** - Zapewnienie dostępu do terapii i wsparcia emocjonalnego, aby pomóc dziecku uporać się z traumą i jej skutkami.
7. **Zaangażowanie Rodziny i Opiekunów** - Włączenie do planu wsparcia rodziny i opiekunów dziecka, o ile jest to możliwe i bezpieczne. Rodzina może potrzebować wsparcia w zrozumieniu sytuacji i w odpowiednim reagowaniu na potrzeby dziecka.
8. **Edukacja i Informacja** - Edukowanie małoletniego i jego opiekunów na temat praw dziecka, dostępnych ścieżek wsparcia, a także sposobów radzenia sobie ze skutkami krzywdzenia.
9. **Monitorowanie i Ocena Postępów** - Regularna ocena postępów w realizacji planu wsparcia, z możliwością jego dostosowania w miarę zmiany potrzeb i okoliczności.

10. Prywatność i Poufność - Ochrona prywatności małoletniego i zapewnienie poufności wszystkich informacji związanych z sytuacją.

Pamiętaj, że każdy przypadek krzywdzenia jest inny, a plan wsparcia musi być dostosowany do indywidualnej sytuacji dziecka. Ważne jest, aby w całym procesie priorytetem były dobrostan i potrzeby małoletniego.

13.ZASADY OGÓLNE WSPÓŁPRACY Z WŁAŚCIWYMI ORGANAMI I INSTYTUCJAMI

Współpraca interdyscyplinarna w przeciwdziałaniu nadużyciom wobec dziecka może zapewnić realną pomoc krzywdzonemu dziecku i poprawę sposobów udzielania pomocy. Obowiązek ochrony dzieci przed wszelkimi nadużyciami spoczywa na dorosłych, a w szczególności na rodzinie, środowisku sąsiedzkim, pracownikach pomocy społecznej, systemu edukacji i ochrony zdrowia, funkcjonariuszach policji i straży miejskiej, prokuratury i sądownictwa.

System ochrony dziecka przed krzywdzeniem jest wtedy skuteczny, gdy razem działają w nim wszystkie osoby w ramach swoich kompetencji.

W tym celu Polityka Bezpieczeństwa Dzieci zawiera zestaw narzędzi oraz określone procedury działania w przypadku nadużyć wobec dzieci w piłce nożnej, a także poza piłką nożną. Zgłoszenie obaw lub zaistniałych incydentów, a następnie współpraca z innymi podmiotami umożliwia spojrzenie na sytuację z różnych perspektyw i powzięcie odpowiednich środków następczych.

13.1 Rola policji w sytuacji nadużyć wobec dziecka

Do zadań policji, zgodnie z ustawą z dnia 6 kwietnia 1990 r. o policji, należy ochrona życia i zdrowia ludzi, organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi. Policja ma obowiązek reagowania w

sytuacji zagrożenia życia, zdrowia i bezpieczeństwa dzieci oraz stwierdzenia przestępstwa wobec dziecka. W tym celu policja m.in. wszczyna procedurę Niebieskiej Karty, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów oraz Wytycznymi i Wyjaśnieniami Komendanta Głównego Policji oraz interweniuje w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego, w związku z przemocą w rodzinie.

13.2 Rola prokuratury w sytuacji nadużyć wobec dziecka

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przewiduje zadania dla prokuratury, a wśród nich współpracę z podmiotami, które są elementami systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Prokurator rejonowy może wydelegować prokuratora do współpracy z organami administracji samorządowej, do uczestnictwa w zespole interdyscyplinarnym czy też pracy w grupach roboczych. Ponadto prokuratura jest podstawowym organem prowadzącym postępowanie przygotowawcze (tj. postępowanie karne na etapie przed skierowaniem aktu oskarżenia do sądu). Niektóre sprawy przekazywane są do prowadzenia policji decyzją prokuratora.

13.3. Placówki oświatowe w sytuacji nadużyć wobec dziecka

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkołę do wspomagania wychowawczej roli rodziny, oraz do zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka przed krzywdzeniem jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny mają możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, jest ofiarą przemocy lub przestępstwa, szkoła powinna powziąć kroki wynikające z ustawy. Obowiązki w tym zakresie ciążyą na nauczycielach, wychowawcy klasy, pedagogu i dyrektorze szkoły.

13.4 Pomoc społeczna w sytuacji nadużyć wobec dziecka

Jednym z ustawowych zadań pomocy społecznej jest opieka nad dzieckiem i rodziną. W zakresie pomocy ustawa nakłada szereg obowiązków na pracowników pomocy

społecznej. Powinni oni wspierać rodziny mające trudności w wypełnianiu przez nich zadań jako rodziny np. w formie poradnictwa rodzinnego.

Realizując prawo dziecka do ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem, pracownik pomocy społecznej mający podejrzenie krzywdzenia dziecka przeprowadza m.in. rodzinny wywiad środowiskowy, sporządza notatkę służbową, w razie stwierdzenia przemocy w rodzinie wypełnia formularz „Pomoc społeczna–Niebieska Karta”.

Po stwierdzeniu przemocy wobec dziecka składa wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego i nieletnich lub zawiadamia stosowne organy o możliwości popełnienia przestępstwa. Pracownik socjalny (jeden z zawodów pracujących w ośrodkach pomocy społecznej) w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia dziecka w związku z przemocą domową ma również prawo odebrać je z rodziny, w której do przemocy dochodzi.

14. ZGŁASZANIE NARUSZEŃ I DZIAŁANIA NASTĘPCZE

14.1 Prawny obowiązek powiadomienia o przemocy stosowanej wobec dziecka

- 1) Kodeks postępowania karnego w art. 304 § 1 określa, że każdy kto dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub policję. Mimo, że za niezgłoszenie podejrzenia popełnienia przestępstwa nie grozi żadna kara, za wyjątkiem wyraźnie prawem przewidzianych szczególnych sytuacji, jest to moralny obowiązek każdego praworządnego człowieka.
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej w art. 12 ust. 1 określa, że osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy domowej, niezwłocznie zawiadamiają o tym policję lub prokuratora. Natomiast zgodnie z ust. 2, osoby będące świadkami przemocy domowej powinny zawiadomić o tym policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.
- 3) Wszystkie instytucje publiczne i organizacje pozarządowe oraz społeczne, w których odbywa się edukacja, szeroko rozumiana opieka nad dziećmi, a także

jednostki zapewniające porządek publiczny, bezpieczeństwo i ochronę zdrowia oraz życia mieszkańców powinny tworzyć system ochrony praw dzieci, a w razie wykrycia aktów krzywdzenia dzieci skutecznie przeprowadzić odpowiednie działania. Obowiązek współpracy określa art. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

- 4) Przyjęte przez Radę Ministrów na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, rozporządzenie z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” określa sposób postępowania wobec przemocy w rodzinie, w tym przemocy wobec dzieci.
- 5) Wypracowane schematy postępowania interwencyjnego służb, szczególnie odpowiedzialnych za ochronę bezpieczeństwa dziecka, zwiększają gwarancje ochrony praw dzieci, wyczulenie na każdy nieprawidłowy sygnał płynący od dziecka lub wynikający z obserwacji. Pracownicy policji, służb miejskich tj. pomocy społecznej, ochrony zdrowia, edukacji i wszystkich placówek działających na rzecz dzieci ściśle ze sobą współpracują, stosują wypracowane schematy działań służące ochronie dobra i bezpiecznego rozwoju dziecka.
- 6) Jeśli trener lub rodzic jest świadkiem krzywdzenia dziecka lub podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone ma obowiązek powiadomić o tym: pomoc społeczną, policję lub szkołę w celu podjęcia przez te instytucje działań w ramach swoich obowiązków służbowych. Szczególną czujność należy zachować w sytuacji, gdy dziecko nie jest objęte opieką i wsparciem żadnych instytucji. Jest to dziecko, które może być pozostawione samo sobie i problem jego krzywdzenia może zostać niezauważony. Składając zawiadomienie (telefonicznie, pisemnie, ustnie, mailowo) uruchamia się procedury chroniące dziecko.

Złożenie zawiadomienia nie wymaga zgody rodziców lub opiekunów krzywdzonego dziecka. Lepiej powiadomić służby „na wyrost”, niż zaniechać działań i dopuścić do ewentualnej tragedii.

OSOBY I ORGANIZACJE KONTAKTOWE:

1. Puszcza - Koordynator ds. bezpieczeństwa dzieci w MKS Puszcza, ochronadzieci@puszcza-niepolomice.pl;
2. PZPN – Koordynator PZPN ds. bezpieczeństwa dzieci, ochronadzieci@pzpn.pl
3. Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka- telefon: 0 800 12 12 12 (numer bezpłatny).

4. Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę - telefon: 116 111 – numer bezpłatny.
5. Telefon dla rodziców, nauczycieli i innych profesjonalistów pracujących z dziećmi oferujących poradnictwo prawne i psychologiczne w zakresie interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka, a także pomocy psychologicznej dziecku przeżywającym trudności prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę - 800 100 100 (numer bezpłatny).
6. Komitet Ochrony Praw Dziecka - telefon: 22 626 94 19
7. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie - telefon: 12 616-54-27
8. Policja – telefon: 997

15. PROCEDURA ZGŁOSZENIA NADUŻYCIA DOKONANEGO PRZEZ DZIECKO LUB DOROSŁEGO WEWNĄTRZ ORGANIZACJI

1. Przebieg procedury

- a) W przypadku powzięcia podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone lub zgłoszenia takiej okoliczności przez dziecko lub opiekuna dziecka, każdy ma obowiązek zgłoszenia incydentu wobec dzieci. W tym celu został przygotowany specjalny formularz, którego wzór stanowi Załącznik nr. 1 do niniejszej Polityki. Formularz przekazywany jest koordynatorowi ds. bezpieczeństwa dzieci w MKS Puszcza na adres ochronadzieci@puszcza-niepolomice.pl. Zgłoszenia nadużyć podlegają rejestracji i przechowywaniu w Rejestrze interwencji prowadzonym przez Koordynatora ds. bezpieczeństwa w MKS Puszcza. W wypadku nadużycia w związku z piłąk nożną, koordynator ds. bezpieczeństwa dzieci w MKS przekazuje zgłoszenia incydentu Koordynatorowi PZPN ds. bezpieczeństwa dzieci.
- b) Interwencja prowadzona jest przez koordynatora ds. bezpieczeństwa dzieci w MKS Puszcza we współpracy z Zarządem MKS. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez Zarząd lub wyznaczoną przez niego osobę. W wypadku nadużycia w związku z piłąk nożną, sprawa w takim wypadku przekazywana jest Koordynatorowi PZPN ds. bezpieczeństwa dzieci.
- c) Do udziału w interwencji można doprosić specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z

dzieckiem, o ile ich obecność będzie służyła ochronie najlepszego interesu dziecka.

- d) Zarząd informuje rodziców dziecka o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja, sąd rodzinno-opiekuńczy, najbliższy ośrodek pomocy społecznej).
- e) Po poinformowaniu rodziców zgodnie z punktem poprzedzającym, Zarząd MKS Puszczka składa zawiadomienie o podejrzeniu krzywdzenia dziecka do instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym, ewentualnie składa zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa do prokuratury/policji, wnioski o wgląd w sytuację dziecka do ośrodka pomocy społecznej, wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego. Kluczowa jest treść pisma, a nie jego tytuł bądź forma.
- f) Z przebiegu każdej interwencji Koordynator ds. bezpieczeństwa dzieci sporządza kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 2. do niniejszej Polityki. Kartę załącza się do Rejestru interwencji prowadzonego przez Koordynatora ds. bezpieczeństwa dzieci w MKS Puszczka. Karta interwencji służy do oceny skuteczności procedur i procesów zabezpieczających, wskazania, czy podejmowane działania zapobiegawcze działają ograniczająco na częstotliwość wystąpienia nadużyć i zmniejszenie krzywdy lub szkody, a ryzyko jest identyfikowane i minimalizowane. Formularza należy użyć także jako podstawy do opracowania planu działania w celu poprawy praktyk ochronnych i monitorowania postępów. W wypadku nadużycia w związku z piłąk nożną, kartę interwencji przekazuje się Koordynatorowi PZPN ds. bezpieczeństwa dzieci.
- g) Wszyscy pracownicy Puszczki i inne osoby, które powzięły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
- h) W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa dziecka zgłosili rodzice dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować rodziców dziecka na piśmie.
- i) W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 999 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje osoba, która pierwsza powzięła informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.

2. Szczególne rozwiązania w przypadku zgłoszenia dotyczącego osoby z personelu MKS Puszcza

- a) W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez osobę z personelu MKS Puszcza, osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy. W wypadku nadużycia w związku z piłką nożną, o zdarzeniu informuje się Koordynatora PZPN ds. bezpieczeństwa dzieci, który przekazuje organizacji wytyczne i zalecenia.
- b) Koordynator ds. bezpieczeństwa dzieci w MKS Puszcza we współpracy z Zarządem przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka. Powyższe ma na celu ustalenie przebiegu zdarzenia, ale także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji
- c) Koordynator ds. bezpieczeństwa dzieci w MKS Puszcza we współpracy z Zarządem organizuje spotkanie/a z rodzicami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb. W wypadku nadużycia w związku z piłką nożną, notatka ze spotkania powinna zostać przekazana do Koordynatora PZPN ds. bezpieczeństwa dzieci.
- d) W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, Zarząd MKS składa zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa we właściwej miejscowo jednostce policji lub prokuratury.
- e) W przypadku, gdy doszło do innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, Koordynator ds. bezpieczeństwa dzieci w MKS Puszcza we współpracy z Zarządem powinni zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać osobę podejrzewaną o krzywdzenie, dziecko oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia. Jeżeli osoba, która dopuściła się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniona przez MKS Puszcza, lecz przez podmiot trzeci, wówczas zakazuje się wstępu tej osoby na teren klubu, a w razie potrzeby rozwiązuje się umowę z instytucją współpracującą.

Szczególne rozwiązania w przypadku krzywdzenia rówieśniczego

- 1) W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko przebywające w organizacji (np. na zajęciach grupowych) należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzeniu oraz jego opiekunami, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji. Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji. Informacje o zdarzeniu przekazuje się Koordynatorowi ds. bezpieczeństwa dzieci, który przekazuje organizacji wytyczne i zalecenia.
- 2) Wspólnie z rodzicami/opiekunami dziecka krzywdzącego należy opracować plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań.
- 3) Z rodzicami/opiekunami dziecka poddanego krzywdzeniu należy opracować plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.
- 4) W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzanego o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez rodziców/opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego dziecka.
- 5) Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie. Za złożenie zawiadomień odpowiedzialny jest zarząd organizacji.
- 6) Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Za złożenie zawiadomień odpowiedzialny jest zarząd organizacji.

16. PROCEDURA ZGŁOSZENIA NADUŻYCIA W ŚRODOWISKU ZEWNĘTRZNYM

1. W przypadku powzięcia podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, lub zgłoszenia takiej okoliczności przez dziecko lub inną osobę, każdy ma obowiązek sporządzenia zawiadomienia i przekazania uzyskanej informacji zarządowi Klubu. Zawiadomienie może mieć formę pisemną lub mailową. Wzór zawiadomienia stanowi załącznik numer 1. Zawiadomienie przekazuje się również Koordynatorowi ds. bezpieczeństwa dzieci.
2. Interwencja prowadzona jest przez zarząd Klubu, który może wyznaczyć na stałe do tego zadania/zadań inną osobę. W Klubie wyznacza się stałego Koordynatora ds. bezpieczeństwa dzieci – dalej jako „Koordynator ds. bezpieczeństwa dzieci” lub „Koordynator MKS Puszcza ds. bezpieczeństwa dzieci”, będącego osobą odpowiedzialną za prowadzenie interwencji.
3. W przypadku wyznaczenia innej osoby do prowadzenia interwencji, pod pojęciem „zarządu Klubu” należy rozumieć osobę odpowiedzialną za prowadzenie interwencji.
4. Do udziału w interwencji można doprosić specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z dzieckiem o trudnych doświadczeniach.
5. Zarząd Klubu informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja, sąd rodzinno-opiekuńczy, najbliższy ośrodek pomocy społecznej).
6. Po poinformowaniu opiekunów zgodnie z punktem poprzedzającym, zarząd Klubu składa zawiadomienie o podejrzeniu krzywdzenia dziecka do instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym, ewentualnie zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa do prokuratury/policji, wnioski o wgląd w sytuację dziecka do ośrodka pomocy społecznej, wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego. Kluczowa jest treść pisma, a nie jego tytuł bądź forma.
7. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
8. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji. Kartę załącza się do rejestru interwencji prowadzonego przez Klub. Kartę interwencji przekazuje się Koordynatorowi ds. bezpieczeństwa dzieci.
9. Każdy, kto powziął informacje o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, jest zobowiązany do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
10. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 999

(pogotowie). Poinformowania służb dokonuje osoba, która pierwsza powzięła informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.

SPOSÓB DOKUMENTOWANIA I ZASADY PRZECHOWYWANIA DOKUMENTÓW DOTYCZĄCYCH UJAWNIONYCH LUB ZGŁOSZONYCH INCYDENTÓW NARUSZENIA BEZPIECZEŃSTWA DZIECI

Dokumentowanie i przechowywanie informacji o ujawnionych lub zgłoszonych incydentach lub zdarzeniach zagrażających dobru małoletniego jest kluczowym elementem w skutecznej polityce ochrony dzieci.

Oto zasady i metody, które należy stosować w tym kontekście:

1. Dokładne i Natychmiastowe Dokumentowanie: Wszystkie incydenty powinny być dokumentowane natychmiast po ich ujawnieniu lub zgłoszeniu. Dokumentacja powinna zawierać:

- a) Dokładny opis zdarzenia, w tym data, czas, miejsce, osoby zaangażowane i świadkowie.
- b) Opis reakcji podjętej w odpowiedzi na incydent oraz wszelkich podjętych działań naprawczych.
- c) Wszelkie informacje przekazane organom zewnętrznym (np. policji). Zgłoszenia nadużyć podlegają rejestracji i przechowywaniu w Rejestrze interwencji prowadzonym przez Koordynatora ds. bezpieczeństwa w MKS Puszcza. W wypadku nadużycia dotyczącego dziecka trenującego piłkę nożną, koordynator ds. bezpieczeństwa dzieci przekazuje zgłoszenia incydentu Koordynatorowi PZPN ds. bezpieczeństwa dzieci. Wówczas, niezależnie od Rejestru interwencji prowadzonego przez Koordynatora ds. bezpieczeństwa w MKS Puszcza, zgłoszenia będą przechowywane w rejestrze prowadzonym przez Koordynatora PZPN ds. bezpieczeństwa dzieci w okresie niezbędnym dla celów ujawniania i prowadzenia stosownych wyjaśnień oraz postępowań w sprawie.

2. Poufność: Informacje dotyczące incydentów przechowywane są w sposób zapewniający zachowanie poufności, z dostępem ograniczonym do osób upoważnionych.

3. Zabezpieczenie Danych: Dane powinny być przechowywane w bezpieczny sposób, aby zapobiec nieautoryzowanemu dostępowi, zniszczeniu lub utracie.

To może obejmować:

- Używanie zabezpieczonych systemów elektronicznych z odpowiednimi hasłami i szyfrowaniem.
- Przechowywanie kopii papierowych w zamkniętych szafach lub w innych bezpiecznych miejscach.

4. Zgodność z Przepisami o Ochronie Danych: Przechowywanie danych osobowych będzie się odbywało zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie danych oraz wewnętrznymi regulacjami, jeśli takie zostaną wprowadzone.

5. Okres Przechowywania: Wszystkie dokumenty dotyczące zgłoszeń, w tym informacje, zapisy postępowań, ustaleń i działań naprawczych oraz wszelkie dokumenty papierowe, oraz dokumentacja prowadzona w sposób elektroniczny, w tym w szczególności informacje zawierające dane osobowe potwierdzające przeprowadzone postępowanie w sprawie będą przechowywane w zabezpieczonym archiwum Klubu do momentu realizacji celu dla którego zostały zebrane, przy czym maksymalny okres nie może przekroczyć pięciu lat, chyba, że przepisy prawa w tym związane z prowadzonymi postępowaniami wymagają dłuższego okresu przechowywania.

6. Procedury Postępowania i dostępu do Dokumentacji: Dokumentacja dotycząca zgłoszeń może być udostępniana zarządom Klubu, Radzie Nadzorczej Klubu lub innym osobom uprawnionym do przeprowadzania wewnętrznych postępowań wyjaśniających, dyscyplinarnych lub regulaminowych. Dokumentacja może zostać również udostępniana uprawnionym organom zewnętrznym np. Policja, Prokuratura, Sądy w sytuacji prowadzenia odpowiednich postępowań.

7. Szkolenie Personelu: Wszyscy pracownicy i wolontariusze powinni być odpowiednio przeszkoleni w zakresie dokumentowania i przechowywania informacji o incydentach, aby zapewnić, że procedury te są właściwie stosowane. Poprzez stosowanie tych zasad, Klub zapewnia, że wszystkie zgłoszenia i incydenty są odpowiednio dokumentowane i przechowywane, co jest kluczowe dla ochrony dobra małoletnich i zapewnienia odpowiedzialności oraz transparentności działań.

IV. KOMUNIKACJA I EDUKACJA

17. PODNOSZENIE ŚWIADOMOŚCI

Posiadanie kompleksowych procedur ochronnych nie wystarczy, aby zapewnić bezpieczeństwo dzieci. Należy stosowne procedury wdrożyć, aby stały się częścią zasad klubu i związku.

W celu wprowadzenia reguł w życie, należy informować o działaniach mających za zadanie ochronę dzieci. Obejmuje to szkolenia i warsztaty, aby wszyscy zaangażowani w piłkę nożną znali środki ochronne i zasady aktywności z dziećmi oraz ich znaczenie dla klubu i związku. Komunikacja i podnoszenie świadomości są ważne zarówno dla osób, które pracują w piłce nożnej jako trenerzy, sędziowie, fizjoterapeuci, wolontariusze, ale także dla dzieci i ich rodziców/opiekunów prawnych.

Dzieci i rodzice muszą być świadomi znaczenia działań podejmowanych przez PZPN, MKS PUSZCZA oraz związki na rzecz ochrony dzieci, aby mieć pewność, że kwestia jest traktowana poważnie. Dzieci i rodzice muszą również wiedzieć, kiedy i gdzie zgłaszać swoje obawy.

17.1. Szkolenia, kursy i warsztaty z zakresu bezpieczeństwa i ochrony dzieci

Zarówno przed objęciem funkcji trenera lub opiekuna, jak i w czasie ich pełnienia, osoby te powinny uczestniczyć w regularnych szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje nie tylko w zakresie pracy merytorycznej i wiedzy tzw. około treningowej, jak np. prawidłowe żywienie sportowców, ale także z obszaru bezpieczeństwa i ochrony dzieci.

Rekomendowane przykładowe szkolenia:

- 1) dla trenerów – obejmujące rozpoznawanie oznak znęcania się, sytuacje szczególnego ryzyka dla dzieci w środowisku piłkarskim oraz sposoby reagowania na obawy związane z ochroną;

- 2) dla wszystkich pracowników i wolontariuszy – sytuacje szczególnego ryzyka dla dzieci zaangażowanych w piłkę nożną oraz sposoby zgłaszania problemów związanych z ochroną;
- 3) dla koordynatorów ds. bezpieczeństwa dzieci – przypadki, w których konieczne jest skierowanie sprawy do zewnętrznych organizacji zajmujących się ochroną dzieci, takich jak służby socjalne lub policja, jak poradzić sobie z sytuacją, gdy dzieci ujawnią, że zostały wykorzystane;
- 4) dla dzieci i rodziców - sytuacje szczególnego ryzyka dla dzieci zaangażowanych w piłkę nożną oraz sposoby zgłaszania problemów związanych z ochroną.

17.2. Udostępnianie Polityki Bezpieczeństwa Dzieci.

Klub zapewnia dedykowaną zakładkę na stronie internetowej Klubu, gdzie zamieszczony jest dokument PBD (w wersji pełnej oraz skróconej przeznaczonej dla dzieci), jego aktualizacje, szkolenia i wszelkie materiały z możliwością ich pobrania. Rodzice i opiekunowie zostaną poinformowani o PBD poprzez komunikację elektroniczną.

Małoletni zostaną poinformowani o PBD przez trenerów, opiekunów i członków sztabów szkoleniowych w trakcie zgrupowań, na których zostanie omówiona PBD i jej znaczenie. PBD będzie prezentowana małoletnim w trakcie akcji szkoleniowych.

Przykładowe tematy z zakresu bezpieczeństwa dzieci:

Tematy szkoleń, prezentacji, dedykowanych materiałów szkoleniowych i manuali dla kadr:

- 1) indywidualizacja treningu;
- 2) psychologiczne aspekty treningu dla dzieci;
- 3) komunikacja na linii trener-dziecko; trener-rodzic;
- 4) piłka nożna bez dyskryminacji/faworyzacji; 5) nadużycia wobec dzieci trenujących piłkę nożną.

V. MONITORING I OCENA PROCESU, PROCEDUR I WYTYCZNYCH

Podejmując działania zapobiegawcze w najbardziej staranny sposób, nie da się przewidzieć wszelkich incydentów i uniknąć wszystkich zdarzeń. Dlatego też, należy wyciągać wnioski ze zgłaszanych problemów, a także reagować na zmiany w środowisku piłkarskim.

PBD zawiera zestaw rekomendowanych narzędzi służących analizie wdrożonych środków, procedur, praktyk ochronnych oraz wprowadzonych standardów. W celu mierzenia poziomu efektywności wprowadzanych regulacji, Klub będzie dokonywał regularnego wewnętrznego monitorowania respektowania zarówno PBD, jak i przepisów prawa bezwzględnie obowiązującego, przepisów związkowych oraz wszelkich wytycznych i rekomendacji PZPN w zakresie ochrony i bezpieczeństwa dzieci.

Podczas wewnętrznego monitorowania, można dokonać też przeglądu dokumentacji. Wynik takiego monitoringu pomoże w zdiagnozowaniu obszarów wymagających poprawy lub dalszego rozwoju.

18. MONITOROWANIE

Na bezpieczeństwo dzieci bezpośredni wpływ mają trenerzy, nauczyciele, opiekunowie, wolontariusze, rodzice. Z tego względu, od osób pracujących z dziećmi i mających na ich bezpieczeństwo bezpośredni wpływ wymaga się pewnych umiejętności. Samo uczestnictwo w szkoleniach nie wystarczy, by wdrożyć uzyskaną wiedzę w życie. Niekiedy najlepsi merytorycznie trenerzy stosują te same metody od wielu lat, co powoduje, że nie są wyczuleni na nowe zagrożenia wynikające z rozwoju np. nowych technologii.

Z tego względu, Miejski Klub Sportowy „Puszcza” S.A. powołuje Koordynatora ds. bezpieczeństwa dzieci, tj. osobę, która poprzez wsparcie i cykliczną weryfikację będzie przekazywać rekomendacje, co do ulepszeń z zakresu ochrony bezpieczeństwa dzieci oraz zmian jakie należy wprowadzić do PBD.

Koordynator zobowiązany jest do bezpośredniego i regularnego monitorowania realizacji zapisów PBD w Klubie oraz podejmowania działań wskazanych w PBD w tym w szczególności w sytuacjach wymagających podjęcia interwencji. Ponadto Koordynator zobowiązany jest podzielić się doświadczeniem i przekazać zdobytą wiedzę kadrze trenerskiej oraz innym osobom pracującym/ współpracującym w ramach Klubu w programach związanych z aktywnością dzieci.

Klub zobowiązuje się do dokonywania regularnej weryfikacji oraz oceny zapisów PBD w celu zapewnienia jej dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Weryfikacja oraz ocena PBD odbywa się co najmniej raz na dwa lata. Każdorazowo w razie wystąpienia zgłoszenia i/lub incydentu, Klub zobowiązuje się do niezwłocznego dokonania weryfikacji i oceny PBD oraz w razie potrzeby aktualizacji zapisów PBD.

Wnioski z przeprowadzonej weryfikacji i oceny każdorazowo dokumentowane są w formie pisemnej. Raport uwzględniający wnioski z weryfikacji oraz oceny przedkładany jest Zarządowi Klubu, a w przypadku, gdyby jakiegokolwiek zgłoszenie lub incydent dotyczył członka Zarządu Klubu, raport przedkładany jest Radzie Nadzorczej Klubu.

Osobą odpowiedzialną w Klubie za dokonywanie oceny i weryfikacji PBD jest: Koordynator ds. bezpieczeństwa dzieci. Koordynator ds. bezpieczeństwa dzieci jest odpowiedzialny za bieżący przegląd i weryfikację PBD pod kątem konieczności aktualizacji jej zapisów oraz sporządzanie w formie pisemnej wytycznych i rekomendacji dotyczących aktualizacji zapisów PBD (przedkładanych zarządowi Klubu), w szczególności, jeśli konieczność aktualizacji zapisów PBD zaistniała przed upływem okresu przewidzianego dla obowiązkowej weryfikacji i oceny zapisów PBD. Dane Koordynatora ds. bezpieczeństwa dzieci (imię, nazwisko, email, telefon) są każdorazowo podawane przez Klub do wiadomości poprzez zamieszczenie ich na stronie internetowej Klubu w dedykowanej zakładce pod adresem: <https://www.puszcza-niepolomice.pl/> oraz wywieszenie danych w widocznym miejscu w siedzibie Klubu.

Wszelkie zmiany do PBD wprowadzane są uchwałą zarządu Klubu i wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.

Niniejsza PBD wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

**ZAŁĄCZNIK NR 1. FORMULARZ ZGŁOSZENIA INCYDENTU W ZWIĄZKU Z
BEZPIECZEŃSTWEM DZIECI (NADUŻYCIE WOBEC DZIECKA)**

Dane osoby* zgłaszającej incydent

Imię i nazwisko _____

Dane kontaktowe, tj. nr telefonu, adres e-mail _____

Związek osoby zgłaszającej z Klubem, związkiem lub innym podmiotem piłkarskim np.
rodzic dziecka będącego członkiem klubu piłkarskiego _____

Dane dziecka, imię, nazwisko, wiek, adres _____

Dane rodziców, opiekunów prawnych dziecka – imiona, nazwiska, adres, numer
telefonu. _____

Czy zgłaszasz bezpośrednie ujawnienie, swoje własne obawy lub obawy zgłoszone
przez kogoś innego? _____

W przypadku zgłaszania obaw zgłoszonych przez kogoś innego, proszę podać:

a) jego/jej imię i nazwisko _____

b) stanowisko _____

c) numer telefonu i e-mail _____

Opis incydentu:

Data i miejsce wystąpienia _____

Czas trwania _____

Data, miejsce i okoliczności wykrycia _____

Rodzaj zgłaszanego nadużycia:

- przemoc fizyczna
- wykorzystywanie seksualne
- przemoc emocjonalna, psychiczna lub werbalna
- zaniedbanie
- prześladowanie
- inne, _____

*może pozostać anonimowa

Forma zgłaszanego nadużycia:

- Kontuzje
- nacisk na wygraną
- kontakty fizyczne
- bliskie relacje z osobami dorosłymi
- dyskryminacja
- treści obraźliwe
- kradzież mienia
- cyberprzemoc
- inna,

Osoby uczestniczące w incydencie, tj. osoby dokonujące nadużycia i wobec których nadużycie zostało dokonane oraz świadkowie zdarzenia:

Przebieg incydentu _____

Zachowanie lub zaobserwowane u dziecka objawy: _____

Szczegóły rozmowy z dzieckiem/dziećmi jeżeli miały miejsce: _____

Czy zdarzenia zostało zgłoszone do organów administracji, agencji, innych podmiotów: Jeżeli tak, do jakich, dane osoby która przyjęła zgłoszenie:

Dodatkowe informacje: _____

ZAŁĄCZNIK NR 2. FORMULARZ PRZYJĘCIA ZGŁOSZENIA I PLAN DZIAŁAŃ NASTĘPCZYCH/ KARTA INTERWENCJI

Dane osoby przyjmującej zgłoszenie incydentu

Imię i nazwisko _____

Dane kontaktowe, tj. nr telefonu, adres e-mail _____

Stanowisko _____

Rodzaj i forma nadużycia _____

Dodatkowe istotne informacje, np. okoliczności zgłoszenia incydentu _____

Powzięte działania _____

Planowane działania następcze, tj. działania na rzecz włączenia dodatkowych środków ochrony dzieci w Klubie, związku lub innym podmiocie piłkarskim oraz zmiany w procedurach.

Formularz powinien służyć do oceny skuteczności procedur i procesów zabezpieczających, wskazania, czy podejmowane działania zapobiegawcze działają ograniczająco na częstotliwość wystąpienia nadużyć i zmniejszenie krzywdy lub szkody, a ryzyko jest identyfikowane i minimalizowane. Formularza należy użyć także jako podstawy do opracowania planu działania w celu poprawy praktyk ochronnych i monitorowania postępów.

Wszelkie zgłoszenia powinny być rejestrowane i bezpiecznie przechowywane oraz przekazane Koordynatorowi ds. bezpieczeństwa dzieci, email:

ochronadzieci@puszczaniepolomice.pl